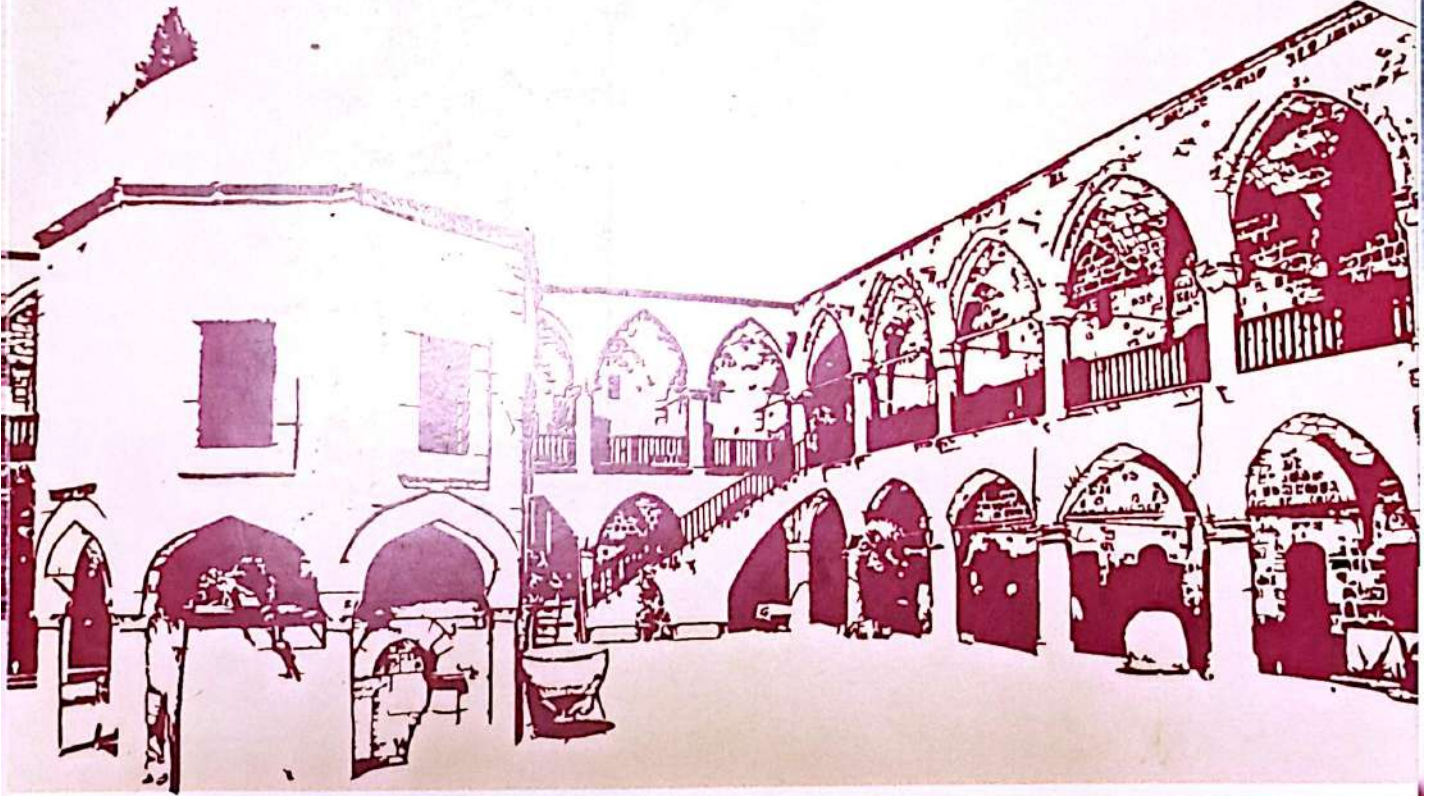

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SURLARIÇI PLATFORMU İŞBİRLİĞİ ile

**CENTER OF EXCELLENCE TOPLUMSAL ARAŞTIRMA
VE GELİŞTİRME MERKEZİ**

SURLARIÇI ARAŞTIRMA RAPORU EL KİTAPÇIĞI

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SURLARIÇI PLATFORMU İŞBİRLİĞİ İLE

CENTER OF EXCELLENCE
TOPLUMSAL ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME MERKEZİ

SURLARIÇI ARAŞTIRMA RAPORU
EL KİTAPÇIĞI

Yakın Doğu Üniversitesi
Yayınları

İçindekiler

Surlariçi Tarihçesi.....	9
Surlariçi Platformu.....	11
Yakın Doğu Üniversitesi Toplumsal Araştırma ve Geliştirme Merkezi.....	12
Surlariçi Durum Tespitine Yönelik Araştırma.....	12
Sınırlılıklar.....	13
Katılımcıların demografik bilgileri.....	13
Katılımcı muhtarların demografik bilgileri.....	13
Katılımcı gençlerin demografik bilgileri.....	15
Katılımcı ailelerin demografik bilgileri.....	17
Katılımcı esnafın demografik bilgileri.....	19
Katılımcı dernek üyesinin demografik bilgileri.....	21
Katılımcı okul yöneticisinin demografik bilgileri.....	23
Araştırmanın Bulguları.....	25
Muhtarlarla yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular.....	25
Gençlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular.....	25
Ailelerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular.....	26
Esnaf ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular.....	26
Dernek üyesiyle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular.....	27
Okul yöneticisiyle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular.....	28
1. “Surlariçi” denildiğinde akla gelenler.....	28
“Surlariçi” denildiğinde muhtarların aklına gelenler.....	29
“Surlariçi” denildiğinde gençlerin aklına gelenler.....	30
“Surlariçi” denildiğinde ailelerin aklına gelenler.....	30
“Surlariçi” denildiğinde esnafın aklına gelenler.....	31
“Surlariçi” denildiğinde dernek üyesinin aklına gelenler.....	32
“Surlariçi” denildiğinde okul yöneticisinin aklına gelenler.....	32

2. Bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri	33
Muhtarlara göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri	33
Gençlere göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri.....	34
Ailelere göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri	35
Esnafa göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri	36
Dernek üyesine göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri	37
Okul yöneticisine göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri.....	37
3. Bölgeye bağlayan en güçlü bağ	38
Muhtarlara göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ	38
Gençlere göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ.....	39
Ailelere göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ	39
Esnafa göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ	40
Dernek üyesine göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ	41
Okul yöneticisine göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ.....	41
4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşam	42
Muhtarların KKTC'deki yaşam hakkındaki görüşleri	42
Gençlerin KKTC'de yaşam hakkındaki görüşleri.....	43
Ailelerin K.K.TC.'deki yaşam hakkındaki görüşleri	43
Esnafin K.K.TC.'deki yaşam hakkındaki görüşleri	44
Dernek üyesinin K.K.T.C.'deki yaşam hakkındaki görüşleri	45
5. Göç etme hakkındaki düşünceler	46
Muhtarların göç etme hakkındaki düşünceleri.....	46
Gençlerin göç etme hakkındaki düşünceleri	47
Ailelerin göç etme hakkındaki düşünceleri.....	48
Esnafin göç etme hakkındaki düşünceleri.....	48
Dernek üyesinin göç etme hakkındaki düşünceleri.....	49
Okul yöneticisinin göç etme hakkındaki düşünceleri	49
6. Yaşayanların ekonomik gücü	49

Muhtarların Surlarıçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri.....	50
Gençlerin Surlarıçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri	51
Ailelerin Surlarıçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri.....	51
Esnafların Surlarıçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri.....	52
Dernek üyesinin Surlarıçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri.....	53
Okul yöneticisinin Surlarıçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri	54
7. Sağlık problemleri.....	54
Muhtarların sağlık problemleri hakkındaki görüşleri	54
Gençlerin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri.....	55
Ailelerin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri	56
Esnafların sağlık problemleri hakkındaki görüşleri	57
Dernek üyesinin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri	57
Okul yöneticisinin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri	58
8. Güvenlik.....	58
Muhtarların güvenlik hakkındaki görüşleri.....	58
Gençlerin güvenlik hakkındaki görüşleri.....	59
Ailelerin güvenlik hakkındaki görüşleri	60
Esnafların güvenlik hakkındaki görüşleri	61
Dernek üyesinin güvenlik hakkındaki görüşleri	62
Okul yöneticisinin güvenlik hakkındaki görüşleri	62
9. Dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları.....	63
Muhtarlara göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları	63
Gençlere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları	64
Ailelere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları.....	65
Esnaflara göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları.....	66
Dernek üyesine göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları.....	67
Okul yöneticisine göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları.....	68
10. Yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam, merci veya kurum	68

Muhtarlara göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci.....	68
Gençlere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci	69
Ailelere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci	70
Esnafa göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci	71
Dernek üyesine göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci	72
Okul yöneticisine göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci ...	72
11. En ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar.....	72
Muhtarlara göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar.....	73
Gençlere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar.....	74
Ailelere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar.....	75
Esnafa göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar.....	76
Dernek üyesine göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar.....	77
Okul yöneticisine göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar	77
12. Altyapısal ve çevresel düzen.....	77
Muhtarlara göre altyapısal ve çevresel düzen	78
Gençlere göre altyapısal ve çevresel düzen	79
Ailelere göre altyapısal ve çevresel düzen	80
Esnafa göre altyapısal ve çevresel düzen	81
Dernek üyesine göre altyapısal ve çevresel düzen	82
Okul yöneticisine göre altyapısal ve çevresel düzen.....	83
13. Çocuklar için yapılabilecekler	83
Muhtarlara göre çocuklar için yapılabilecekler.....	83
Gençlere göre çocuklar için yapılabilecekler	85
Ailelere göre çocuklar için yapılabilecekler	85
Esnafa göre çocuklar için yapılabilecekler	86
Dernek üyesine göre çocuklar için yapılabilecekler	87
Okul yöneticisine göre çocuklar için yapılabilecekler	87
14. En çok rahatsızlık veren durumlar	88

Muhtarlara göre en çok rahatsızlık veren durumlar	88
Gençlere göre en çok rahatsızlık veren durumlar	90
Ailelere göre en çok rahatsızlık veren durumlar	91
Esnefa göre en çok rahatsızlık veren durumlar	91
Dernek üyesine göre en çok rahatsızlık veren durumlar	93
Okul yöneticisine göre en çok rahatsızlık veren durumlar.....	93
15. En çok memnuniyet veren durumlar	93
Muhtarlara göre en çok memnuniyet veren durumlar.....	93
Gençlere göre en çok memnuniyet veren durumlar	95
Ailelere göre en çok memnuniyet veren durumlar.....	95
Esnefa göre en çok memnuniyet veren durumlar.....	96
Dernek üyesine göre en çok memnuniyet veren durumlar.....	97
Okul yöneticisine göre en çok memnuniyet veren durumlar	97
Toplantı ve Görseller	98
Sonuçlar ve Genel Öneriler.....	100
Sonuçlar	100
Genel Öneriler.....	104
Araştırma Sonucunda Önerilen Kreş ve Eğitim Merkezine Yönelik Öneriler.....	107
Kreşte Olması Gerekenler.....	107
Aile, Çocuk ve Gençlik Eğitim Merkezi.....	110
Merkez Yönetim Kurulu	115
Araştırmaya katkı koyan Araştırmacılar.....	115
Kaynakça.....	116

Surlarıçı Tarihçesi

Kıbrıs adası tarih boyunca Doğu Akdeniz'de bulunduğu özel konumundan dolayı bir cazibe merkezi olmuş ve günümüzde de bu özelliğinden dolayı olmaya da devam etmektedir. Kıbrıs'ın en büyük ve en merkezi şehri olan Lefkoşa tarih boyunca birçok uygarlığa ve devlete ev sahipliği yapmış köklü bir geçmişe sahiptir. Tarihın ilk dönemlerinde adanın kıyılarında yer alan diğer şehirlere oranla pek rağbet görmemiştir. Başlangıçta küçük bir kent olarak kurulan şehir, tarihin farklı dönemlerinde değişerek ve gelişerek günümüze kadar gelmiştir.

MÖ. 7. yüzyılda, şimdiki Lefkoşa şehrinin güney batısında Lidra (Ledra) adlı bir kent bulunmaktaydı. İlk Çağlarda adaya hâkim olan Ptolemeler Lidra kentini yeniden inşa etmişlerdir. Pedieos (Kanlıdere) ırmağının kıyısına kurulan bu yeni yerleşim yeri, artık ilk kurulan şeklinden daha geniş bir alanı da içine almaktaydı. Yeni kurulan şehrin sınırlarıyla birlikte adı da değişmiş ve şehre Lefkotheon denilmiştir. Bu isim şehrin son ismi olmamıştır. Bizans devrinde kente Pedieos'te (Kanlıdere) bulunan kavak ağaçlarından dolayı kavak anlamına gelen Lefkon adı verilmiştir. Templier Şövalyelerine devrinde adada şövalyelere karşı çıkan ayaklanmada ise kente ilk kez Nicosia denilmiştir. Lusignanlar (Lüzinyan) döneminde merkezi konumundan dolayı adanın başkenti olan Nicosia (Lefkoşa) daha da gelişmiş ancak yine de bu dönemde adanın en büyük ticaret şehri olan Mağusa'nın (Famagusta) gölgesinde kalmıştır. Buna rağmen görkemli katedrali, asilzadelerin yaşadığı ancak günümüze gelemeyen büyük gösterişli sarayları, kiliseleri, manastırları, konak ve meyve bahçeleri ile Lefkoşa'nın ünü birçok Avrupa ülkesine ulaşmıştır. Orta Çağ'ın sonları ile Yeni Çağ'ın başlarında Lefkoşa boya ve parfüm dükkânlarıyla da anılan bir şehirdir. Doğudan getirilen kokulu bitkiler işlenerek parfüm haline getirilerek Kıbrıs'a gelen ticaret adamları tarafından ada dışına pazarlanmıştır.

Venedik Cumhuriyeti egemenliğinde de Lefkoşa adanın başkenti olmayı sürdürmesine rağmen Venediklilerin politikaları yüzünden eski görkemini kaybetmiştir. Osmanlıların Kıbrıs'ı almak istediklerinin artık belli olduğu dönemde Venedikliler Lefkoşa'yı savunabilmek için Lüzinyan surlarının yerine günün savunma taktiklerine uygun yeni surlar yapmaları gerekmektedir. Bunun için de Lefkoşa'nın mevcut surlarını yıkarak daha güçlü ve daha yüksek surlar inşa etmişlerdir. Tasarlanan yeni surlar, on bir burçlu ve yıldız

biçimindeydi. Surların inşası 1570 yılı başlarında tamamlanabilmiştir. Burçlara, katkıda bulunan yerli soylu ailelerin ve Venedikli devlet adamlarının isimleri verilmiştir. Bunları yaparken de şehrin tarihi yapılarını yıkarak elde ettikleri taşları kullanmışlardır. Böylece sınırları küçülen yeni Lefkoşa'nın yeni surlarını inşa etmişlerdir. Bu arada surlarda değişiklik yaparken şehrin dışı açılan kapılarını da azaltarak beşten üçe düşürülmüştür. Yeni Kapıların isimleri; Gime Kapısı, Mağusa Kapısı ve Baf Kapısı'dır. Günümüzde Baf ve Mağusa Kapıları Güney Kıbrıs'ta, Gime Kapısı ise K.K.T.C.'de bulunmaktadır. Gime Kapısı, Venedik Surlarında bulunan üç kapıdan en küçüğüdür. O dönemde adanın en büyük ticaret şehrine giden yola açıldığı için Mağusa kapısı ise en büyüğüdür. Gime Kapısına Venedik valisinin unvanı verildiğinden, ilk olarak Porta del Proveditore (Vali kapısı) olarak bilinmekteydi. Osmanlılar II. Mahmut döneminde Gime Kapısı'nı tamir ederek üzerine kubbeli bir oda eklemişlerdir. Ayrıca Kapı üzerine Kuran-ı Kerim'den ayetler ve Sultan II. Mahmut'un tuğrası konulmuştur. Osmanlılar döneminde şehre giriş çıkışlar bu üç kapıdan sağlanmıştır. Kapılar sabah ezanıyla açılır akşam ezanıyla kapanırdı. Kapılarda giriş çıkışları kontrol eden görevli bekçiler bulunurdu. İngiliz döneminde 1931 yılında Gime Kapısı'nın bulunduğu surların iki tarafına trafik için yol açılarak kapı, bugünkü şeklini almıştır.

1570 yılında Osmanlılar tarafından ele geçirilerek canlandırılan Lefkoşa şehri günümüze kadar adanın başkenti olmayı sürdürmüştür. Osmanlılar devrinde Lefkoşa'da yaklaşık olarak 31 mahalle bulunmakta ve bu mahallelerin büyük bir kısmı günümüzde de aynı isimle anılmaktadır. Bu kadar çok mahallenin olması şehrin büyüklüğü hakkında da bilgi vermektedir. Lefkoşa Osmanlı döneminde Tuzla (Larnaka) şehrinden sonra adanın en büyük ticaret şehridir. Osmanlı idaresinde Lefkoşa şehrindeki mahallelerde Müslüman ve gayrimüslimler karışık bir şekilde yaşamışlardır. Osmanlı devirde Lefkoşa'nın çeşitli mahallelerinde birçok mimari eser inşa edilmiştir. Bunlar arasında camiler, mescitler, tekkeler, hanlar, çarşılar, türbeler, çeşmeler, hamamlar ve okullar (mektepe, rüştiye, medrese) vb. bulunmaktadır. Bir ticaret şehri olan Lefkoşa'daki ticaret merkezlerinde birçok milletten ve dinden insanlar da ticaret yapmakta ve şehirdeki hanlarda ikamet etmekteydiler. Bu durum da şehrin kültürel yapısının ve hoşgörü ortamının ne kadar gelişmiş olduğunu göstermektedir. Osmanlı devrinde Lefkoşa'da inşa edilen mimari eserlerin büyük bir kısmı günümüzde surlariçi bölgesinin tarihi dokusunu da oluşturmaktadır. Osmanlı Devleti'nden sonra adayı idare eden İngiltere devrinde de adanın başkenti olan Lefkoşa artık surlar dışına taşmıştır.

İngiliz döneminde Lefkoşa'daki Osmanlı idaresinde inşa edilen mimari eserler korunarak yapılan yeni ilaveler ile gelişmeye devam etmiştir. Lefkoşa şehri bir zamanlar sadece surlar içinden ibaret iken günümüzde ise surlar dışına büyük bir hızla büyümektedir. Böylece Lefkoşa, tarihi surlariçi bölgesi ve dışı şeklinde ayrılmaktadır. Tarihe tanıklık eden surlariçi bölgesine sahip çıkılarak var olan tarihi dokunun tüm ihtişamıyla gelen misafirleri ağırlaması sağlanmalıdır.

Surlariçi Platformu

Lefkoşa'nın tarihi bir bölgesi olan Surlariçi'nde, ekonomik ve sosyal bakımdan dezavantajlı kesimler için sürdürülebilir bir sosyal entegrasyon süreci başlatmak ve bu çerçevede sosyal sorumlulukla katılımcılığı teşvik etmek önemli bir konudur. Bu kapsamda bölgenin tarihi dokusuna ve turizm potansiyeline uygun olarak rehabilitasyonunu ve kentsel dönüşümünü teşvik eden çalışmalarda bulunmak platformun misyonu olarak kabul edilir.

Surlariçi'nin tarihi dokusu dikkate alınarak insan unsuruyla birlikte kalkınmasını sağlamak ve Lefkoşa'nın en önemli tarihi ve turistik bölgesini insanların kaynaştığı, istihdam ve yatırımla katma değer yaratılan bir cazibe merkezi haline getirmek vizyonu ile çalışmalar yürütmektedir.

Surlariçi Platformu misyon ve vizyonuna ulaşmakta genişlemeye açık bir katılımı sosyal sorumluluğunu yerine getirmeyi, kâr amacı gütmemeyi, dışlayıcılığı reddetmeyi, sürdürülebilirliği ve kaynaşmayı temel değerleri olarak kabul etmektedir.

Lefkoşa'nın tarihi bir bölgesi olan Surlariçi'nde, ekonomik ve sosyal bakımdan dezavantajlı kesimler için sürdürülebilir bir sosyal entegrasyon süreci başlatmak ve bu çerçevede sosyal sorumlulukla katılımcılığı teşvik etmek amacıyla Surlariçi Platformu kurulmuştur.

Platformda, K.K.T.C. Turizm ve Çevre Bakanlığı, Kıbrıs Vakıflar İdaresi, Lefkoşa Türk Belediyesi, Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Kıbrıs Türk Sanayi Odası, Kıbrıs Türk Esnaf ve Zanaatkarlar Odası, Kıbrıs Vakıflar Bankası, Yakın Doğu Üniversitesi, Sidestreets Eğitim ve Kültür İnisiyatifi, Kuzey Kıbrıs Turkcell, K.K.T.C. Telsim, Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği ve İsviç İletişim yer almaktadır.

Platform, Surlariçi'nin tarihi dokusuna ve turizm potansiyeline uygun olarak rehabilitasyonunu ve kentsel dönüşümünü teşvik eden çalışmalarda bulunmayı hedeflemektedir.

Yakın Doğu Üniversitesi Toplumsal Araştırma ve Geliştirme Merkezi

Üniversitede araştırmanın, yenileşme ve kaliteyi yakalama yolunda ve rekabet edebilmede büyük bir rolü vardır. Özellikle hızlı gelişmelere adapte olmada bilimsel ve teknolojik gelişmelere paralel, toplum ihtiyaçlarına uygun kaliteli araştırmalar yapmayı desteklemek, sosyal sorumluluğu yansıtmak Toplumsal Araştırma ve Geliştirme Merkezinin vizyonudur. Böylelikle, üniversitenin eğitim, araştırma yanı sıra toplumsal ve sosyal sorumluluk hizmetlerinin ve anlayışının güçlü olduğunu vurgulamak temel vizyondur.

Toplumsal Araştırma Merkezinin misyonu üniversite eğitim içerisinde, üniversiteler arası ve toplum ile işbirliği çerçevesinde sosyal sorumluluk projeleri ve araştırma hizmetlerini yürüten bir merkez haline gelmektir.

Surlariçi Durum Tespitine Yönelik Araştırma

Bu çalışma nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama metotlarının faydalandığı, algıların, hadiselerin doğal ortamda samimi, realist ve bütüncül bir şekilde oluşturulmasına ilişkin prosesin takip edildiği çalışma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu nedenle bu araştırmada samimi ortamda veriler daha güvenilir toplayabilmek için nitel araştırma kullanılmıştır. 6 muhtarın, 28 esnafın, 6 gencin, bölgeye bağlı 1 ilkokul yöneticisinin, bölgede faaliyet gösteren 1 dernek üyesinin, 8 ailenin görüşleri alınmıştır.

Odak görüşmeleri, alt grupların ve kişilerin bilinçli, yarı bilinçli veya bilinçsiz olarak yaptıkları davranışlar ve psikolojik ve sosyo kültürel özellikleri hakkında bilgi almayı, davranışlarının ardındaki nedenleri öğrenmeyi amaçlayan nitel bir yöntemdir (Corbin ve Strauss, 2015). Odak görüşmelerinde önemli olan katılımcıların kendi görüşlerini özgürce ortaya koymalarını sağlayacak ortam oluşturmaktır (Creswell, 2013). Tüm bu nedenlerden dolayı katılımcılar ile odak görüşme yapılmıştır.

Araştırmada derinlemesine görüşmelerden de yararlanılmıştır. Birebir görüşmeler olarak da adlandırılan derinlemesine görüşmeler belli bir kalıbı olmayan, bir kişi veya en fazla iki kişi ile yapılan görüşmelerdir (Corbin ve Strauss, 2015). Bu araştırmada derinlemesine görüşmeler bir araştırmanın ilk aşamasında detayları ve kavramları daha iyi anlamak için kullanılmıştır.

Sınırlılıklar

Araştırmanın konusu Surlariçi'ndeki yaşam üzerine düşüncelerdir. Bu bağlamda katılımcı grup olan Surlariçi'nde yaşayan gençlerle, ailelerle, esnafla, okul yöneticileriyle, dernek üyeleriyle ve bölge muhtarlarıyla derinlemesine görüşmeler ve zaman zamanda odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Bu kapsamda araştırma, bu çalışma grubu ile sınırlıdır. Elde edilen bulgular çalışma grubunun vermiş olduğu yanıtlarla sınırlı bulunmaktadır. Daha kapsamlı bir çalışma ile genellemeler yapılabilecektir.

Surlariçi'ndeki sorunları tespit ederek ihtiyaçları gidermek bu araştırmanın başat amacıdır. Görüşmeler yapılan kişilerle ilgili tüm bilgiler gizli tutularak bulgular yorumlanmıştır.

Katılımcıların demografik bilgileri

Katılımcı muhtarların demografik bilgileri

Tablo 1.1 Araştırmaya katılan muhtarlara ilişkin demografik bilgiler

Yaş	40-49 yaş üstü	1
	50 yaş üstü	5
Cinsiyet	Kadın	0
	Erkek	6
En uzun yaşanılan yer	KKTC	5
	TC	1
Konut Durumu	Ev Sahibi	5

	Kiracı	1
Çocuklarla en fazla vakit geçiren kişi	Anne	6
	Diğer	0
Surlariçi'nde yaşama süresi	1-15 Yıl	0
	15-29 Yıl	1
	30 yıl ve üstü	5
Çalışma durumu	Memur	0
	İşçi	2
	Özel Sektör	2
	Belediye Çalışanı	1
	İşsiz	1
Medeni Durum	Bekâr	1
	Evli	5
Evdeki kişi sayısı	1-5 kişi	5
	6-10 kişi	1
Evde çalışan sayısı	1 kişi	3
	2 kişi	3
	3 kişi	0
Evde çalışan diğer kişilerin işleri	Diğer	0

	İşçi	4
	Özel Sektör	2
Eğitim Durumu	Lise	4
	Ortaokul	1
	İlkokul	1
Toplam	Muhtar Sayısı	6

Tablo 1.1'e bakıldığında katılımcı muhtarların çoğunluğunun 50 yaş üstü olduğu görülebilir. Katılımcıların hepsi erkek olup çoğunluğunun en fazla yaşadığı yer K.K.T.C.'dir. Yine katılımcıların çoğunluğu bu bölgede ev sahibi olup sadece bir tane katılımcı muhtar kirada kalmaktadır. Katılımcı muhtarların çocuklarıyla en fazla vakit geçiren kişiler ise çocukların anneleridir. Katılımcıların çoğunluğunun Surlarıçı'nda yaşama süresi 30 yıl ve üstüdür. Katılımcıların çoğunluğu evlidir. Katılımcı 5 muhtarın evlerinde yaşayan kişi sayısı 1 ile 5 arasında olup sadece 1 muhtarın evinde 5 kişiden fazla birey kalmaktadır. Katılımcı muhtarlardan 4 tanesi lise mezunu, 1 tanesi ortaokul mezunu ve bir tanesi de ilkokul mezunudur.

Katılımcı gençlerin demografik bilgileri

Tablo 1.2 Araştırmaya katılan gençlere ilişkin demografik bilgiler

Yaş	17-19 yaş aralığı	6
Cinsiyet	Kadın	2
	Erkek	4
En uzun yaşanılan yer	KKTC	6
	TC	0

Konut Durumu	Ailesi Ev Sahibi	2
	Ailesi Kiracı	4
Surlariçi'nde yaşama süresi	1-9 Yıl	2
	10 yıl ve üstü	4
Medeni Durum	Bekâr	4
	Evli	2
Evdeki kişi sayısı	1-5 kişi	2
	6-10 kişi	4
Evde çalışan sayısı	1 kişi	2
	2 kişi	2
	3 kişi	2
Evde çalışan diğer kişilerin işleri	Diğer	1
	İşçi	3
	Özel Sektör	2
Eğitim Durumu	Lise	4
	Lise Terk	2
Toplam	Genç Katılımcı	6

Tablo 1.2'e bakıldığında katılımcı gençlerin 17-19 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Katılımcılar ağırlıklı olarak erkeklerden oluşmaktadır. Katılımcıların genelde en uzun yaşadığı yer K.K.T.C.'dir. Katılımcıların çoğunluğunun ailesinin kiracı olduğu görülmektedir. Katılımcılar boş zamanlarını genelde arkadaş ortamlarında mahallede ve

sokak aralarında geçirdiklerini belirtmektedirler. Surlarıçi'nde yaşama süreleri genelde doğuştan veya küçük yaşlarda ailesinin göçü nedeniyle buraya yerleşerek gerçekleşmiş 10 yıl ve üstü süreci kapsamaktadır. Katılımcılar genellikle aileleriyle 6 kişi nüfus veya üstü şeklinde yaşadığı görülmektedir. Katılımcıların 2'si okulu bırakmış ve liseyi tamamlamamıştır. Okula devam etmeyen gençlerden 1 tanesi çalışma hayatına atılmış fakat yaşı küçük olduğundan dolayı yetkililer tarafından işten uzaklaştırılmıştır. Diğer katılımcılar ise meslek lisesi öğrencisidir.

Katılımcı ailelerin demografik bilgileri

Tablo 1.3 Araştırmaya katılan ailelere ilişkin demografik bilgiler

Yaş	30-49 yaş üstü	5
	50 yaş üstü	3
Cinsiyet	Kadın	8
	Erkek	0
En uzun yaşanılan yer	KKTC	4
	TC	4
Konut Durumu	Ev Sahibi	4
	Kiracı	4
Çocuklarla en fazla vakit geçiren kişi	Anne	3
	Diğer/Çocuklar yetişkin düzeyinde	5
Surlarıçi'nde yaşama süresi	1-15 Yıl	1
	15-29 Yıl	1
		17

	30 yıl ve üstü	6
Çalışma durumu	Memur	0
	İşçi	0
	Özel Sektör	0
	Ev hanımı	6
	Emekli	2
Medeni Durum	Bekâr	1
	Evli	7
Evdeki kişi sayısı	1-4 kişi	3
	6-10 kişi	5
Evde çalışan sayısı	1 kişi	6
	2 kişi	2
	3 kişi	0
Eğitim Durumu	Lise	2
	Ortaokul	2
	İlkokul	1
	Okuma yazma bilmeyen	3
Toplam	Aile Sayısı	8

Tablo1.3'e bakıldığında katılımcı ailelerin tümünün kadın, 30 yaş üstü ve 50 yaş üstü karma yaş gruplarına sahip olduğu görülmektedir. Ev sahibi ve kiracı olma durumu katılımcılar arasında yarı yarıyadır. Genelde anne babası Kıbrıs'ta yerleşik olanların burada ağırlıklı olarak ev sahibi oldukları görülmektedir. Göçle gelenlerin ise kiracı konumunda olduğu ortaya çıkmıştır. Bir katılımcı ise kirasını eşinin işi dolayısıyla patronunun karşıladığını belirtmiştir. Katılımcılar arasında çocuk sahibi olanların, çocuklarının ev fazla kendileri ile vakit geçirdiğini belirtirken, diğer 2 çocuk sahibi katılımcı ise çocuklarının kendileri ile vakit geçirmelerine rağmen bir süre sonra sokakta vakit geçirdiklerini de belirtmişlerdir. Katılımcıların yarısının surlar içinde yaşama süresi diğer yarısına göre daha uzundur. Katılımcıların 1 tanesi bekar ve emekli iken diğerleri evli ve ev hanımıdır. Anne babası Kıbrıs'ta yerleşik olanların çocuk sayısı 1,2 arasında değişirken, Göçle gelen ailelerin en az 4 ve 7 arasında çocuk sayısına sahip oldukları görülmüştür. Katılımcıların 3 tanesinin okuma yazma bilmediği ve sosyal yaşamında zorluklar yaşamasına sebep olduğu gözlemlenmiştir. Okuma yazma bilmeyen katılımcılardan birinin çocuklarının derslerine yardımcı olamadığı açıkça kendisi tarafından belirtilmiştir. Katılımcılardan iki tanesi lise mezunu iken, diğer iki tanesi ise ortaokul mezunudur. İlkokul mezunu olan anne ise okuma yazma bilmeyen bir katılımcının belirttiği gibi eve katkı koymak adına el işiyle veya yarım gün bir işle meşgul olmak istediklerini belirtmişler fakat bu konu ile ilgili nasıl girişimde bulunmaları gerektiği hakkında bilgi sahibi olmadıklarını da belirtmektedirler. Aynı katılımcılar çocuklarını bırakabilecekleri bir yer olmadığını da belirterek çalışmalarının engeller zincirinden oluştuğunu belirtmişlerdir.

Katılımcı esnafın demografik bilgileri

Tablo 1.4 Araştırmaya katılan Esnafa ilişkin demografik bilgiler

Yaş	19-39 yaş	6
	40 yaş üstü	22
Cinsiyet	Kadın	5
	Erkek	23

En uzun yaşanılan yer	KKTC	25
	TC	3
Konut Durumu	Ev Sahibi	23
	Kiracı	5
Çocuklarla en fazla vakit geçiren kişi	Anne	11
	Diğer	17
Surlariçi'nde yaşama süresi	1-15 Yıl	7
	15-29 Yıl	8
	30 yıl ve üstü	13
Çalışma durumu	Esnaf	22
	İşçi	5
	Müdür	1
Medeni Durum	Bekâr	7
	Evli	21
Evdeki kişi sayısı	1-5 kişi	27
	6-10 kişi	1
Evde çalışan sayısı	1 kişi	12
	2 kişi	12
	3 kişi	4

Evde çalışan diğer kişilerin işleri	Kamu Görevlisi	5
	İşçi	8
	Özel Sektör	15
Eğitim Durumu	Üniversite	8
	Lise	8
	Ortaokul	8
	İlkokul	4
Toplam	Esnaf sayısı	28

Tablo 1.4'e bakıldığında katılımcı esnafın çoğunluğunun 40 yaş üstü olduğu görülebilir. Katılımcıların çoğunluğu erkek olup yine çoğunluğunun en fazla yaşadığı yer K.K.T.C.'dir. Yine katılımcıların çoğunluğu bu bölgede ev sahibi olup sadece 5 katılımcı esnaf kirada kalmaktadır. Katılımcı esnafın çoğunluğu çocuklarıyla en fazla vakit geçiren kişiler ise çocukların anneleridir. Katılımcıların çoğunluğunun Surlariçi'nde yaşama süresi 30 yıl ve üstüdür. Katılımcıların çoğunluğu evlidir. Katılımcı esnafın evlerinde çalışan kişi sayısı değişkenlik göstermektedir. Bu çalışan kişiler de ağırlıklı olarak özel sektörde iş bulmaktadırlar. Katılımcılar üniversite, lise ortaokul ve ilkokul mezunlarından oluşmaktadır.

Katılımcı dernek üyesinin demografik bilgileri

Tablo 1.5 Araştırmaya katılan dernek üyesine ilişkin demografik bilgiler

Yaş	19-39 yaş	0
	40 yaş üstü	1
Cinsiyet	Kadın	0
	Erkek	1

En uzun yaşamılan yer	KKTC	1
	TC	0
Konut Durumu	Ev Sahibi	1
	Kiracı	0
Çocuklarla en fazla vakit geçiren kişi	Anne	1
	Diğer	0
Surlariçi'nde yaşama süresi	1-15 Yıl	0
	15-30 Yıl	1
Çalışma durumu	Müzisyen	1
	İşçi	0
Medeni Durum	Boşanmış	1
	Bekar	0
	Evli	0
Evdeki kişi sayısı	1-4 kişi	1
	5-10 kişi	0
Evde çalışan sayısı	1 kişi	1
	2 kişi	0
Eğitim Durumu	Üniversite	1
	Lise	0

Toplam	Dernek üyesi sayısı	1
---------------	----------------------------	----------

Tablo 1.5'e bakıldığında katılımcı dernek üyesinin 40 yaş üstü olduğu görülebilir. Katılımcı dernek üyesinin erkek olup katılımcının en uzun yaşadığı yer KKTC'dir. Yine katılımcı dernek üyesinin bu bölgede ev sahibi olduğu görülmektedir. Katılımcıya göre çocuklarıyla en fazla vakit geçiren kişiler ise çocukların anneleridir. Katılımcının Surlariçi'nde yaşama süresi 15 yıl ve üstüdür. Katılımcı üniversite mezunudur.

Katılımcı okul yöneticisinin demografik bilgileri

Tablo 1.6 Araştırmaya katılan okul yöneticisine ilişkin demografik bilgileri

Yaş	19-39 yaş	0
	40 yaş üstü	1
Cinsiyet	Kadın	0
	Erkek	1
En uzun yaşanılan yer	KKTC	1
	TC	0
Konut Durumu	Ev Sahibi	1
	Kiracı	0
Çocuklarla en fazla vakit geçiren kişi	Anne	1
	Diğer	0
Surlariçi'nde yaşama süresi	1-15 Yıl	1
	15-29 Yıl	0
	30 yıl ve üstü	0

Çalışma durumu	Öğretmen	1
	İşçi	0
	Müdür	0
Medeni Durum	Bekâr	0
	Evli	1
Evdeki kişi sayısı	1-4 kişi	1
	5-10 kişi	0
Evde çalışan sayısı	1 kişi	0
	2 kişi	1
	3 kişi	0
Evde çalışan diğer kişilerin işleri	Kamu Görevlisi	1
	İşçi	0
Eğitim Durumu	Üniversite	1
	Lise	0
Toplam	Okul yöneticisi sayısı	1

Tablo 1.6'ya bakıldığında katılımcı okul yöneticisinin 40 yaş üstü olduğu görülebilir. Katılımcı erkek olup katılımcının en fazla yaşadığı yer K.K.T.C.'dir. Yine katılımcının bölgede ev sahibi olduğu görülmektedir. Katılımcıya göre çocuklarıyla en fazla vakit geçiren kişiler ise çocukların anneleridir. Katılımcının Surlariçi'nde yaşama süresi 15 yıl ve üstüdür. Katılımcıların evli olup evinde 1-4 arası kişiyle kalmaktadır. Katılımcının evinde çalışan kişi sayısı iki kişidir. Katılımcı öğretmen olup üniversite mezunudur.

Araştırmanın Bulguları

Muhtarlarla yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular

Altı Muhtar ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Her görüşme yaklaşık 40 dakika sürmüştür. 6 muhtarın görüşleri de karşılaştırılmıştır. Görüşme sürecinde araştırmacının yanında bir gözlemci de bulunmuştur. İlgili muhtarlığın mahallesi ve yaşam koşulları da gözlemlenmiştir. Katılımcılara ana temalarla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu ana temalar Surlariçi bölgesi ile ilgili düşünceler toplamak amacıyla meydana getirilmiştir. Bahsi geçen ana temalar: “Surlariçi” denildiğinde akla gelenler, bölge insanlarının ortak özellikleri, bölgeye bağlayan en güçlü bağ, K.K.T.C.’nde yaşam, göç etme hakkındaki düşünceler, yaşayanların ekonomik gücü, bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler, sağlık problemleri ana temalarıdır. Güvenlik, dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları, K.K.T.C.’de en fazla güvenilen makam/merci, en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar, çocuklar için yapılabilecekler, altyapısal ve çevresel düzen, en çok rahatsızlık ve en çok memnuniyet veren durumlar da diğer ana temalardır. Katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla ifade edilirken her bir katılımcı için bir kısaltma kod oluşturulmuştur. Görüşme yapılan muhtarlar M1, M2, M3 gibi kodlarla kısaltılmıştır. Bu kısaltmaların amacı pratiklik ve gizlilik sağlamaktır.

Gençlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular

Altı bölge genci ile 2 odak grup görüşmesi gerçekleştirilerek görüşülmüştür. 1 araştırmacı ve 2 gözlemci ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Genç kişiler Surlariçi’nin genelini yansıtacak şekilde oturdukları mahallelere göre dağılım yapılarak seçilmişlerdir. Genç kişilerle görüşmeler esnasında çevre ve sosyal koşullar hakkında da gözlemler yapılmıştır. Katılımcılara ana temalarla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu ana temalar Surlariçi bölgesi ile ilgili düşünceler toplamak amacıyla meydana getirilmiştir. Bahsi geçen ana temalar: “Surlariçi” denildiğinde akla gelenler, bölge insanlarının ortak özellikleri, bölgeye bağlayan en güçlü bağ, K.K.T.C.’nde yaşam, göç etme hakkındaki düşünceler, yaşayanların ekonomik gücü, bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler, sağlık problemleri ana temalarıdır. Güvenlik, dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları, K.K.T.C.’de en fazla güvenilen makam/merci, en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar, çocuklar için yapılabilecekler, altyapısal ve çevresel düzen, en çok rahatsızlık ve en çok memnuniyet veren durumlar da diğer ana temalardır. Katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla ifade edilirken her bir katılımcı için bir kısaltma kod oluşturulmuştur. Görüşme yapılan gençler G1, G2, G3 gibi kodlarla kısaltılmıştır. Bu

kısaltmaların amacı pratiklik ve gizlilik sağlamaktır. Her görüşme yaklaşık 45-60 dakika arasında sürmüştür.

Ailelerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular

Sekiz aile ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Bunlar 3 odak grup görüşmesi ve 2 derinlemesine görüşme şeklinde tamamlanmıştır. Derinlemesine görüşmeler 1 araştırmacı, 1 gözlemci ve odak grup görüşmeleri ise 1 araştırmacı, 2 gözlemci ile gerçekleştirilmiştir. Aileler Surlariçi'nin genelini yansıtacak şekilde oturdukları mahallelere göre dağılım yapılarak seçilmişlerdir. Ailelerle görüşmeler esnasında çevre ve sosyal koşullar hakkında da gözlemler yapılmıştır.

Katılımcılara ana temalarla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu ana temalar Surlariçi bölgesi ile ilgili düşünceler toplamak amacıyla meydana getirilmiştir. Bahsi geçen ana temalar: "Surlariçi" denildiğinde akla gelenler, bölge insanlarının ortak özellikleri, bölgeye bağlayan en güçlü bağ, K.K.T.C.'nde yaşam, göç etme hakkındaki düşünceler, yaşayanların ekonomik gücü, bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler, sağlık problemleri ana temalarıdır. Güvenlik, dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları, K.K.T.C.'de en fazla güvenilen makam/merci, en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar, çocuklar için yapılabilecekler, altyapısal ve çevresel düzen, en çok rahatsızlık ve en çok memnuniyet veren durumlar da diğer ana temalardır. Katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla ifade edilirken her bir katılımcı için bir kısaltma kod oluşturulmuştur. Görüşme yapılan aileler A1, A2, A3 gibi kodlarla kısaltılmıştır. Bu kısaltmaların amacı pratiklik ve gizlilik sağlamaktır. Görüşmeler yaklaşık 30-50 dakika arasında sürmüştür.

Esnaf ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular

Yapılan yüz yüze görüşmelerde 28 Esnaf ile görüşmeler yapılmıştır. Her görüşme yaklaşık 40 dakika sürmüştür. Görüşme sürecinde araştırmacının yanında bir gözlemci de bulunmuştur. Esnafın mahallesi ve yaşam koşulları da gözlemlenmiştir. Katılımcılara ana temalarla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu ana temalar Surlariçi bölgesi ile ilgili düşünceler toplamak amacıyla meydana getirilmiştir. Bahsi geçen ana temalar: "Surlariçi" denildiğinde akla gelenler, bölge insanlarının ortak özellikleri, bölgeye bağlayan en güçlü bağ, K.K.T.C.'nde yaşam, göç etme hakkındaki düşünceler, yaşayanların ekonomik gücü, bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler, sağlık problemleri ana temalarıdır. Güvenlik, dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları, K.K.T.C.'de en fazla güvenilen makam/merci, en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar,

çocuklar için yapılabilecekler, altyapısal ve çevresel düzen, en çok rahatsızlık ve en çok memnuniyet veren durumlar da diğer ana temalardır. Katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla ifade edilirken her bir katılımcı için bir kısaltma kod oluşturulmuştur. Katılımcıların isimlerini belirtmemek için görüşme yapılan Esnaf E1, E2, E3 şeklinde kodlarla kısaltılmıştır. Bu kısaltmaların amacı pratiklik ve gizlilik sağlamaktır.

Dernek üyesiyle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular

Derneklerle görüşmelerde, yaz dönemi nedeniyle çok sınırlılıklar oluşmuştur bölgede faaliyet gösteren birçok derneğe ulaşamamıştır. Bir dernek üyesi ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşme derinlemesine görüşme şeklinde tamamlanmıştır. Görüşme, 1 araştırmacı ve 1 gözlemci ile gerçekleştirilmiştir. Dernek yöneticisi üyesi olduğu örgütü ve örgütün bulunduğu Surlariçi'nin genelini yansıtacak şekilde seçilmiştir. İlgili dernek ise bölge halkının katıldığı yerlerde faaliyet gösterdiği için seçilmiştir. Dernek üyesi görüşme esnasında çevre ve sosyal koşullar hakkında da gözlemler yapılmıştır.

Katılımcıya ana temalarla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu ana temalar Surlariçi bölgesi ile ilgili düşünceler toplamak amacıyla meydana getirilmiştir. Bahsi geçen ana temalar: "Surlariçi" denildiğinde akla gelenler, bölge insanların ortak özellikleri, bölgeye bağlayan en güçlü bağ, K.K.T.C.'nde yaşam, göç etme hakkındaki düşünceler, yaşayanların ekonomik gücü, bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler, sağlık problemleri ana temalardır. Güvenlik, dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları, K.K.T.C.'de en fazla güvenilen makam/merci, en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar, çocuklar için yapılabilecekler, altyapısal ve çevresel düzen, en çok rahatsızlık ve en çok memnuniyet veren durumlar da diğer ana temalardır. Katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla ifade edilirken, kişisel bilgileri gizli tutulmuştur. Görüşme yaklaşık 40 dakika sürmüştür.

Derneklerle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda, Surlariçi'nde aktif olarak çalışan her derneğin çocuklar veya Surlariçi halkı için bireyler ortaya çıkarma çabası, proje üretme farklı makam veya mercilerle ortak çalışmalar içinde bulunmak konusunda girişimler içinde oldukları gözlemlenmiştir.

Bu bölgede projelerin geliştirilmesi, çocukların kimlik karmaşasından sıyrılıp kimlik kazanmaları, bölgeye yönelik değerlerin netlik kazanması ve bu değerlerin sürdürülebilir olması için derneklerin aktif olarak çalışması ve desteklenmesi büyük bir önem arz etmektedir.

Meslek edindirme üzerine çalışan derneklerin gerçekleştirdikleri programlara katılım düşük seviyelerde olduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise insanın ihtiyaçlar piramidi hiyerarşisine göre aslında şaşırtıcı bir sonuç değildir. Bölgedeki bazı ailelerin temel sorunları arasında olan 'geçim derdi' nedeniyle direk kazanç elde etmek kaygısıyla ekonomik anlamda zaman kazanma çabası öne geçmektedir.

Bölgedeki çocuklar derneklerle yapılan görüşmeler sonucunda gelişime açık ve kurumlara ihtiyaç duydukları saptanmıştır. Birçok dernek destekle geliştirilebilir veya işbirlikleri ile ailelerin ve çocukların ihtiyaçlarına cevap verebilir. Bu konu üzerene geniş adımlar atılmalıdır.

Okul yöneticisiyle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular

Okul görüşmeleri yaz dönemi nedeniyle çok sınırlılıklar oluşmuştur birçok okula ulaşamamış bazı okullarda ise görev değişikliği nedeniyle görüşmeler çoğunlukla yapılamamıştır. Bir okul yöneticisi ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşme derinlemesine görüşme şeklinde tamamlanmıştır. Görüşme, 1 araştırmacı ve 1 gözlemci ile gerçekleştirilmiştir. Yöneticinin çalıştığı, okul Surlarıçı'nın genelini yansıtacak şekilde, bölge halkının tercih ettiği ve mahallelere yakın bir okul olduğu için seçilmiştir. Okul yöneticisi ile görüşme esnasında çevre ve sosyal koşullar hakkında da gözlemler yapılmıştır. Katılımcıya ana temalarla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu ana temalar Surlarıçı bölgesi ile ilgili düşünceler toplamak amacıyla meydana getirilmiştir. Bahsi geçen ana temalar: "Surlarıçı" denildiğinde akla gelenler, bölge insanlarının ortak özellikleri, bölgeye bağlayan en güçlü bağ, K.K.T.C.'nde yaşam, göç etme hakkındaki düşünceler, yaşayanların ekonomik gücü, bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler, sağlık problemleri ana temalarıdır. Güvenlik, dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları, K.K.T.C.'de en fazla güvenilen makam/merci, en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar, çocuklar için yapılabilecekler, altyapısal ve çevresel düzen, en çok rahatsızlık ve en çok memnuniyet veren durumlar da diğer ana temalardır. Görüşme yaklaşık 50 dakika sürmüştür.

1. "Surlarıçı" denildiğinde akla gelenler

Katılımcılara, "Surlarıçı" denildiğinde akıllarına gelenlerin neler olduğu sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

“Surlariçi” denildiğinde muhtarların aklına gelenler**Tablo 2.1 “Surlariçi” denildiğinde muhtarların aklına gelenler**

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi’nde yaşamak	4	%66,67
Surlariçi’nde büyümek	2	%33,33
Surlariçi’nde esnaf olmak	2	%33,33
Tarihi mekânlar	5	%83,33
İşçilerin işgal ettiği yer	1	%16,67
Fakir insanlar ve geçim derdi	4	%66,67
Sosyal, kültürel, turistik açıdan önemli bir yer olması	2	%33,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 2.1’e göre muhtarlardan bazılarının Surlariçi denildiğinde aklına gelen Surlariçi’nde büyümek ve yaşamak iken, diğer muhtarların aklına daha çok tarihi mekânlar, fakir insanlar ve geçim derdi, Surlariçi’nde yaşamak gelmektedir.

M6 “Surlariçi dendiğinde aklıma burada büyümek geliyor. Ben Surlariçi’nde doğdum büyüdüm. Gençliğim burada geçti. Liseye kadar burada okudum. Burası benim yaşadığım, sevdiğim yerdir.” diyerek Surlariçi’nin kendisinde çağrıştırdıklarını anlatmaktadır. Muhtarlardan bazıları bu bölgede yaşamının ve büyümenin anlamını bu sözlerle ifade etmiştir.

M2 “Surlariçi dünyanın merkezi ve tarihi mekânlardır benim için. Burada doğdum, büyüdüm. Muhtarlığı, insanlara hizmet etmeyi zevkle yaparım.” sözleriyle Surlariçi denilince aklına tarihi mekânların geldiğini belirtmektedir. Özellikle muhtarların tarihi mekânlara dikkat çektiği görülmektedir.

M5 “Surlariçi’nde yaşamak, esnaf olmak aklıma gelir çünkü ben burada yıllarca esnaflık yaptım. Hepimiz geçim kaygısı yaşayan insalarız.” diyerek Surlariçi denilince aklına burada yaşamak ve esnaf olmak kavramlarının geldiğini vurgulamaktadır. Ayrıca ifadeleriyle geçim derdini anlatmaktadır. Geçim derdi konusunda muhtarların çoğunluğunun ifadesi mevcuttur.

“Surlariçi” denildiğinde gençlerin aklına gelenler**Tablo 2.2 “Surlariçi” denildiğinde gençlerin aklına gelenler**

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi'nin alt yapı ve çevre sorunları	3	%50
Surlariçi'nde ki yabancı işçiler ve yarattıkları huzursuz durumlar	3	%50
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 2.2'ye göre Surlariçi denildiğinde gençlerin aklına gelenler öncelikli olarak alt yapı sorunlarıdır. Alt yapı sorunlarından bahsederken G1 “*Sokakların Pislik içinde olması.*”, G2 “*Her yer çöp*”, G6 “*Çocukların sokaklardan pislikten dolayı hastalık kapması.*” gibi benzer ifadeleri kullanıyorlar.

Yabancı işçilere yapılan vurgu ise üçüncü dünya ülkelerinden Kıbrıs'a çalışmak amacıyla gelen Pakistan, Filipin vs. uyruklu kişilerin burada huzursuzluk ortamı yarattıkları ve çoğu zaman da kendi aralarında tartıştıkları gençler tarafından ifade edilmektedir.

“Surlariçi” denildiğinde ailelerin aklına gelenler**Tablo 2.3 “Surlariçi” denildiğinde aileler tarafından akla gelenler**

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Önemsiz bölge	1	%12,5
Surlariçi'nin alt yapı ve çevre sorunları	5	%62,5
Fakir insanlar ve geçim derdi	1	%12,5
Sosyal, kültürel, turistik açıdan önemli bir yer olması	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 2.3'te ailelerin Surlariçi denildiğinde akla gelen ifadelerinde alt yapı ve çevre sorunları aktarılan benzer sorunlar arasındadır. Burada alt yapı ve çevre sorunların A5 "*Her yer pislik içinde.*" ifadelerine ek olarak "*Yıkılmış binalar*" çevre sorunu olarak ifade etmektedir. Aynı katılımcı daha çok yeni göç yaşadığı için bölgeyi Türkiye ile karşılaştırarak "buralar Türkiye'nin yanına gelemmez, bizim oralarda buradan daha gelişmiş" ifadesini kullanarak görüşlerini aktarmıştır.

Alt yapı ve çevre sorunlara ek olarak 2 katılımcı bölgede A3 lambaların gece yanmadığını ve çocukların oynayacağı bir çocuk parkının bile bulunmadığını belirterek çocukların sokaklarda oyun oynaması sonucu arabaların altında kaldıklarını da aktarmaktadırlar. Ayrıca katılımcılardan bir tanesi buranın A1 "*önemsiz bir bölge*" olduğunu ve önemsenmediği için yenilik gereken düzenlemelerin gerçekleşmediğini de ifade etmiştir. A2 "geçim derdi, fakir insanlar var burada" ifadesiyle ekonomik durumu düşük olan bireylerin yaşam alanı olarak Surlariçi'ni ifade etmektedir.

"Surlariçi" denildiğinde esnafın aklına gelenler

Esnafa, "Surlariçi" denildiğinde akıllarına gelenlerin neler olduğu sorularak Esnafın bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 2.4 Esnafa göre "Surlariçi" denildiğinde akla gelenler

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi'nde esnaf olmak	11	%39,29
Surlariçi'nde yaşamak	8	%28,57
Surlariçi'nde büyümek	6	%21,43
Mahrumiyet Bölgesi	1	%3,57
Gezmek	1	%3,57
Geçmiş	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafta yöneltilen “Surlariçi denildiğinde aklınıza ne geliyor” sorusuna verilen cevaplar, “Surlariçi’nde esnaf olmak”, “Surlariçi’nde yaşamak”, “Surlariçi’nde büyümek”, “Surlariçi’nin mahrumiyet bölgesi oluşu”, “Surlariçi’nde gezmek” ve “Surlariçi’nde geçmiş hayat” şeklinde cevap vermişlerdir.

“Surlariçi” denildiğinde dernek üyesinin aklına gelenler

Tablo 2.5 Dernek üyesine göre “Surlariçi” denildiğinde akla gelenler

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Farklı bir ortam	1	%100
Sorunlu bir bölge	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Yukarıdaki tabloya bakıldığında zaman dernek üyesinin Surlariçi ile ilgili olarak aklına ilk gelenler bölgenin farklı bir ortam olduğu ve sıklıkla sorunların yaşandığı bir bölge olduğu yönündedir. Katılımcı bu görüşünü “Surlariçi çok farklı ve çeşitli sıkıntıları olan bir bölge.” sözleriyle desteklemiştir.

“Surlariçi” denildiğinde okul yöneticisinin aklına gelenler

Tablo 2.6 Okul yöneticisine göre “Surlariçi” denildiğinde akla gelenler

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Sosyo ekonomik düzeyin düşük oluşu	1	%100
Göçmen aileler	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Tablo 2.6'da görüldüğü üzere okul yöneticisine Surlariçi denildiğinde sosyo ekonomik düzeyin düşüklüğü ve göçmen ailelerin oluşu ilk akla gelenlerdendir.

2. Bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Katılımcılara, Surlariçi'nde yaşayan insanların ortak özellikleri sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Tablo 3.1 Muhtarlara göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Geçim derdi	6	%100
Üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenlerle beraber yaşaması	5	%83,33
Genellikle inşaat sektöründe çalışmaları	5	%83,33
Her ailenin 4 ve daha fazla çocuğunun olması	2	%33,33
Göç alımı ve verisi nedeniyle artık pek ortak özellikler kalmadığı	2	%33,33
Kurtarıma ve her şeyi devletten bekleme hissiyatı	2	%33,33
Bölge insanının iyi niyetli kişiler olması	4	%66,67
Terkedilmişlik hissi	4	%66,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 3.1'e göre muhtarlar bu bölgede yaşayanların ortak özellikleri konusunda çok benzer görüşlere sahiptir. Muhtarlardan bazılarının göre insanların ortak özellikleri: geçim derdi, üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenlerle beraber yaşamak, bölge insanının iyi niyetli kişiler olması, terkedilmişlik hissidir.

Muhtarlardan bazıları, bölge insanının ortak özelliği olarak inşaat sektöründe çalıştıklarını belirtmezken, muhtarların hepsi bu konunun üzerinde durmaktadır. M1 de "Buradaki kişiler

genelde inşaat sektöründe çalışır. Çoğunluk işçidir." şeklindeki görüşleriyle burada yaşayan insanların ortak özelliklerinden biri olan inşaat sektöründe çalışmaları olarak ifade etmiştir. Muhtarlar, göç alımı ve veriş nedeniyle artık ortak özellikler kalmadığını belirtir.

M6 "Bölgedeki insan zengin kesimden değildir. İşçi kesimdir. Gündelik işçiler de vardır. Bölgedeki insanlar çok çocukludur." şeklinde sözleriyle bölge insanın genelde işçi kesiminden oluştuğunu belirtmektedir. M5 de "İnsanların ortak özellikleri işçi olmaları, memur olmamalarıdır. Çoğunun sabit bir geliri yoktur. Günlükçü veya haftalıkçılardır." şeklinde sözleriyle bölge halkının çoğunlukla işçi olduğunu belirtmektedir.

M2 "Ezelden beri bu bölgenin insanı burasını yaşamayacak, kurtulacak bir bölge parlak görüyor. Fakirliğin verdiği bir özentilikle şehir hayatına imreniyorlar olabilir. Geçim derdi insanlarımızı özendiriyor." şeklinde ifadesiyle bölge insanının geçim derdini vurgulamaktadır. Yine M1 "Ortak özelliklerimiz çalışma ile geçen günlerdir. Hepimiz işimizle, geçim derdi ile meşgulüz. Kenar semt, gece kondu bölgesi olarak görülüyor. Bize ayrımcılık yapılıyor." diyerek bölge insanının geçim derdini anlatmaktadır. M4 "Surlariçi insanı iyi insandır. Ancak geçim derdi tabii ki tehlikeler doğurur." şeklinde görüşleriyle hem bölge insanın iyi niyetli bireylerden oluştuğunu hem de geçim derdi çektiğini vurgulamaktadır.

M3 "Surlariçi Kıbrıs'ın eski ve tarihi yeridir. Değerlidir. Şu anki durumda Surlariçi kenara itilmiş bir yerdir. Siyasiler ve belediyenin bir icraatı yoktur." şeklinde açıklamasıyla burada oturan kişilerin yaşadığı terk edilmiş hissini anlatmaktadır.

Gençlere göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Tablo 3.2 Gençlere göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Birbirleri ile olan bağlar, burada doğup büyümeleri	5	%83,33
Bölge insanının iyi niyetli kişiler olması	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 3.2'ye göre gençler bölgede yaşayan insanların ortak özelliklerine vurgu yaparken bağlarını öne çıkarmaktadırlar. Kurdukları arkadaşlık bağlarını, birbirleri arasında

küçüklükten itibaren geliştirdikleri olumlu duyguları aktardıkları görülmektedir. Bir genç katılımcı ise bölgede geliştirdikleri bu bağların arkadaşlık çevresini aşarak komşularının ve mahallelinin de iyi insanlar olduğunu da aktardığı görülmektedir. Katılımcı G4 "*Buradaki insanlar birbirine sadıktır. Arkadaşlık bağları gelişmiştir.*" Şeklinde görüş bildirmiştir.

Ailelere göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Tablo 3.3 Ailelere göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Geçim derdi	1	%12,5
Kiraların uygun oluşu	1	%12,5
Ev sahibi oluşu	1	%12,5
Göç alımı ve veriş nedeniyle artık pek ortak özellikler kalmadığı	1	%12,5
Terkedilmişlik hissi	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	5	%100

Tablo 3.3'e göre burada yaşayan insanların ortak özelliklerini belirtirken görüşülen ailelerden 3 tanesi görüş bildirmezken, A2 ve A4 daha ekonomik bir yaşantıya ancak burada sahip olduklarından dolayı burayı tercih ettikleri görülmektedir. A6 ise ailesinden aktarılan evi nedeniyle burada kalmayı tercih ettiğini belirtmiştir. A7 ise göçün çeşitlenmesi nedeniyle ortak özelliklerin değişime uğradığını aktarmıştır. Bir katılımcı ise buranın terkedildiğini ve kendine kaderine bırakıldığını belirtmiştir.

Esnafa göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri**Tablo 3.4** Esnafa göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi'nde yaşam	6	%21,42
Bilmiyorum	4	%14,28
Bağ olması	3	%10,7
Türkiyeli olması	3	%10,7
Dar gelirli insanlar	2	%7,14
Farklı kültürden gelen insanlar	2	%7,14
Şikayetçi	1	%3,57
Çalışan kesim	1	%3,57
Yabancılaşan	1	%3,57
Ortak kültür ve tarih	1	%3,57
Ahlak Konusu	1	%3,57
Fiyatların uygunluğu	1	%3,57
Aynı fikri paylaşımları	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa yöneltilen “Surlariçi’nde yaşayan insanların ortak özellikleri nelerdir? Neden böyle düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen cevaplar, Surlariçi’nde yaşam, bilmedikleri, Surlariçi’nde aralarında bağ olan insanlar olduğu, Surlariçi’nde Türkiye’li insanlar olduğu, Surlariçi’nde dar gelirli insanlar olduğu, Surlariçi’nde farklı kültüre sahip insanlar olduğu, Surlariçi’nde olanlardan şikâyetçi oldukları, Surlariçi’nde çalışan kesimin olduğu, Surlariçi’nde yabancılaşan kesimin varlığı, Surlariçi’nin ortak kültür ve tarihe sahip oluşu, ortak ahlaki değerler, Surlariçi’nde uygun fiyatların varlığı ve aynı fikre sahip şeklinde cevap vermişlerdir.

E2 “Çeşit çeşit insan, eskisi gibi değil” diyerek insanların yabancılaşmaya başladığı aktarmaktadır.

E4 "Ekmek parasını kazanıyor olması, çalışıyor olması" şeklinde verdiği cevap ile de Surlariçi'nde yaşayan insanların ortak özelliği olarak ekmek parası mücadelesi veren kesim olarak belirtmektedir.

E6 "Birbirlerini tanımları saygı ile birbirlerine bağlı olmaları" verdiği cevap ile de Esnaf arasında bağ konusuna değinmektedir.

E17 "Farklı yerlerden iş için gelmeleri" farklı yaşam yerlerinden gelerek farklı kültürlerin bir arada olduğu bir yaşam yeri olduğunu belirtmiştir.

E28 "Fiyatların yaşayanlara hitap etmesi" şeklinde verdiği cevap uygun fiyatlar konusunda ortak bir yaşam alanı olduğunu ortaya koymuştur.

Dernek üyesine göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Tablo 3.5 Dernek üyesine göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Göçmen aile olmaları	1	%100
Sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesinden alınan cevaplara göre Surlariçi bölgesinde yaşayan insanların ortak özellikleri göçmen aileler olmaları ve sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olmasıdır.

Okul yöneticisine göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Tablo 3.6 Okul yöneticisine göre bölgede yaşayan insanların ortak özellikleri

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Ailelerin çocuklarına karşı ilgisiz olması	1	%100

Sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisinden edinilen cevaplara göre ailelerin çocuklarına karşı ilgisiz olması ve sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olması Surlariçi'nde yaşayan insanların ortak özelliklerindendir. Katılımcı bu görüşünü "Sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olması, ekonomik durumları kötü göçmen çocuklar bu okula gelenler." şeklinde belirtmiştir.

3. Bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Katılımcılara, Surlariçi'ne kendilerini bağlayan en güçlü bağ sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Tablo 4.1 Muhtarlara göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Lefkoşa'nın merkezi olması	2	%33,33
Turistik ve otantik bir bölge olması	3	%50
Sınırların olduğu ve geçişlerin sağlandığı bir yer olması	1	%16,67
Bölge insanının iyi niyetli olması	5	%83,33
Sosyal çevrenin, akrabaların, arkadaşların burada olması	3	%50
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 4.1'e göre muhtarların bir kısmı bölgeye bağlayan en güçlü bağın Lefkoşa'nın merkezi olması, bölge insanının iyi niyetli olması, sosyal çevrenin, akrabaların, arkadaşların burada olması konularının olduğunu belirtmektedir.

Ayrıca muhtarlar, bölgeye bağlayan en güçlü bağın turistik ve otantik bir bölge olması, sınırların olduğu ve geçişlerin sağlandığı bir yer olması konularının olduğunu belirtmektedir.

M5 "Çevrem beni surlara bağlar. Arkadaşlık, akrabalık bağları burada değerlidir." şeklinde sözleriyle sosyal çevresinin kendisini bu bölgeye bağladığından bahsetmektedir.

M5 "20 yıl önce olsa buraya taşınmayı düşünmezdim. Niye düşünmezdim? Çünkü geldiğimde burası daha güzeldi, yaşam standartları daha iyiydi. Şimdi gerileme var. Şuan Türkiye çok daha iyi durumdadır. Ama şimdi de istesem bile göç edemem. Çünkü çocuklar, muhtarlık beni buraya bağlar. Çocuklarımı göz önünde yetiştirmeye çalışıyorum." diyerek bu bölgedeki şartların zor olduğunu ama ailesi nedeniyle bölgeden göç etmediğini belirtmektedir.

Gençlere göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Tablo 4.2 Gençlere göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölge insanının iyi niyetli olması	3	%50
Sosyal çevrenin, akrabaların, arkadaşların burada olması	3	%50
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 4.2'ye göre gençleri bölgeye bağlayan en güçlü bağlardan biri burada birlik ve büyümleri ve arkadaşlarının da burada yaşamasıdır. Üç genç katılımcı ise bölge insanının iyi niyetli ve yardımsever olmasının da kendisini buraya bağlayan bir diğer bağ olduğunu ifade etmektedir. Katılımcı G4 "Çevremizdeki kişiler iyi niyetlidir. Akrabalarım, kardeşlerim burada yaşadığı için buraya bağlıyım. Başka yere gitmeyi düşünmüyorum." şeklinde yakın görüşler bildirmişlerdir.

Ailelere göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Tablo 4.3 Ailelere göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde

Geçim derdi	3	%37,5
Eşimin yanı	2	%25
Bölge insanının iyi niyetli olması	1	%12,5
Atadan itibaren burada yaşamak	2	%25
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 4.3'e göre aileleri bölgeye bağlayan en güçlü bağ ekonomik nedenlere bağlı olarak burada kalmaya devam ettikleri özellikle sonradan göçle gelenler tarafından aktarılmaktadır. Ailesinden miras evi olduğundan dolayı burada yaşayanlar ise genellikle göç hareketinde bulunmamış KKTC vatandaşıdır. İki katılımcı ise eşlerinin bu ada da çalışması ve Surlariçi'nde bulunması dolayısıyla burada bulunduklarını belirtmişlerdir. Ev sahibi olduğunu aktaran katılımcılardan 1 tanesi ayrıca bölge insanının iyi niyetli oluşunu da dile getirerek, memnuniyetini belirtmiştir.

Esnafa göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Esnafa, Surlariçi'ne kendilerini bağlayan en güçlü bağ sorularak Esnafın bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.4 Esnafa göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
İş yeri	15	%53,57
Geçmiş	4	%14,28
Tarihi	3	%10,7
Kurulu Düzen	2	%7,14
Alışkanlık	1	%3,57
Merkeze yakınlık	1	%3,57
Memleket Benzerliği	1	%3,57
Parasızlık	1	%3,57

Görüş bildiren kişi sayısı

28

%100

Esnafa yöneltilen “Surlariçi’nde sizi bağlayan en güçlü bağ nedir?” sorusuna verilen cevaplar, Surlariçi’nde iş yeri olduğu, Surlariçi geçmişi olduğu, Surlariçi tarihi olduğu, Surlariçi’ndeki kurulu düzen olduğu, Surlariçi’ndeki alışkanlıkları, Surlariçi’nin merkeze yakın olduğu, Surlariçi’nin memleket benzerliği ve parasızlık şeklinde cevap vermişlerdir.

Dernek üyesine göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Tablo 4.5 Dernek üyesine göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
İş yeri oluşu	1	%100
Lefkoşa’nın merkezi olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

İş yerinin Surlariçi’nde oluşu ve Surlariçi’nin Lefkoşa’nın merkezi olması dernek üyesine göre kendisini bölgeye bağlayan en önemli bağlardır.

Okul yöneticisine göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Tablo 4.6 Okul yöneticisine göre bölgeye bağlayan en güçlü bağ

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
İş yeri oluşu	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisinden alınan cevaba göre kendisini bölgeye bağlayan en önemli bağ iş yerinin Surlariçi’nde olmasıdır.

4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşam

Katılımcılara, K.K.T.C.'de yaşamayı nasıl tanımladığı sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarların KKTC'deki yaşam hakkındaki görüşleri

Tablo 5.1 Muhtarların KKTC'deki yaşam hakkındaki görüşleri

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bu ülkede olmaktan memnuniyet duyulduğunu, tüm sorunlara rağmen bu ülkeyi sevdiğini	3	%50
Bu ülkede yaşamın mecburiyetten kaynaklandığı	1	%16,67
Hayat pahalılığı ve geçim derdi	4	%66,67
Üretim sorunu	3	%50
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 5.1'e göre muhtarların bir kısmı K.K.T.C.'de yaşam konusunda bu ülkede olmaktan memnuniyet duyduğunu, hayat pahalılığını, üretim sorunu hakkında ifadelerde bulunmuştur. Öte yandan muhtarlardan biri, bu ülkede yaşamın mecburiyetten kaynaklandığı belirtmiştir. M1 "*Her şeye rağmen bu ülkeyi seviyorum, burada yaşadığıma çok memnunum diyebilirim. Çünkü çevrem, akrabalarım hep buradadır.*" diyerek bu ülkede yaşamayı sevdiğini belirtmiştir.

M3 "*Bu bölgenin yerleşimini sevdiğim için burada kalıyorum. Kıbrıs'ta yaşamak için zengin varlıklı olmak gerekir. Çalışma izni ile asgari ücretle bu ülkede yaşayanlar perişandır. Burada hayat çok pahalıdır.*" şeklinde görüşleriyle ülkedeki ekonomik sorunlara rağmen ülkeyi sevdiğini ifade etmektedir.

Gençlerin KKTC'de yaşam hakkındaki görüşleri

Tablo 5.2 Gençlerin K.K.T.C.'deki yaşam hakkındaki görüşleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Kıbrıs'ta büyümek ve gelişen bağların önemi	6	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 5.2'ye göre gençlerin K.K.T.C.'de yaşam hakkındaki görüşleri "Biz burada doğduk büyüdük." ifadesiyle anlatılmaktadır. Gençlerin bu ülkede doğup büyümesi ve buraya geliştirdiği bağlar yaşam hakkında görüşlerini desteklemektedir. Katılımcı genç G4 "Kıbrıs'ta doğdum, büyüdüm. Her şeye rağmen bu ülkede olmaktan mutluyum." şeklinde görüş bildirmiştir.

Ailelerin K.K.T.C.'deki yaşam hakkındaki görüşleri

Tablo 5.3 Ailelerin K.K.T.C.'deki yaşam hakkındaki görüşleri

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bu ülkede doğup büyümek, vatani sevgisi	3	%50
Burası gelişmemiş bir yer	1	%12,5
Burası sakın bir yer	1	%12,5
Elin memleketi	1	%12,5
Ekmek paramız burada	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 5.3'te ailelerin K.K.T.C.'deki yaşam hakkındaki görüşleri yerli aileler ve göçle gelip yerleşmiş aileler arasında farklılık göstermektedir. Yerli olan katılımcılar A6 "biz burada doğduk büyüdük burası bizim ülkemiz", A8 "bizim vatanımız" ifadelerini aktarmaktadır. Bölgeye eşinin Kıbrıslı olması nedeniyle İstanbul'dan yeni göç gerçekleştiren katılımcı A5 "burası çok gelişmemiş ben burayı Türkiye'nin köylerine benzetiyorum, uzun bir süre

daha gelişmez burası” ifadesiyle karşılaştırmada bulunuyor. Yaklaşık olarak 7 yıldır burada yaşayan A2 kodlu katılımcı ise buranın sakin bir yer olduğunu ifade ederek memnuniyetini bildirmiştir. 20 yıldır burada yaşayan emekli A1 katılımcı ise “*elin memleketi*” ifadesini kullanmaktadır. A3 katılımcı ise “*ekmek paramız burada*” diyerek geçim koşullarını öne sürmektedir.

Esnafta K.K.T.C.’deki yaşam hakkındaki görüşleri

Tablo 5.4 Esnafa göre K.K.T.C.’de yaşam

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Güvenli ve rahatlık	12	%42,85
Yavru vatan sevgisi	3	%10,7
Güzel	3	%10,7
Memnuniyetsizlik	2	%7,14
Maddi yetersizlik	2	%7,14
Özgürlük	2	%7,14
Orta halli yaşam	1	%3,57
Alışkanlık	1	%3,57
Tatil bölgesi	1	%3,57
Film gibi	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafta yöneltilen “Kıbrıs’ta yaşamayı nasıl tanımlarsınız?” sorusuna verilen cevaplar, “iş güvenli ve rahat”, “yavru vatan sevgisi”, “güzel oluşu”, “memnun olmadığımı”, “maddi yetersizlik”, “özgürlük”, “orta halli yaşam”, “alışkanlık”, “tatil bölgesi” ve “film gibi” şeklinde cevap vermişlerdir.

E6 “Güzel, özgürlük var. Bir insanın istediği her şey var” diyerek hem Kıbrıs’ta yaşamın güzel olduğunu, özgürlüğe sahip olduğunu ve istediği her şeye ulaşabileceğini dile getirmiştir.

E20 “Sürekli tatilde olmak” diyerek Kıbrıs’ın tatil bölgesi olduğunu ve kendisinin sürekli tatil hissettiğini dile getirmiştir.

Dernek üyesinin K.K.T.C.’deki yaşam hakkındaki görüşleri

Tablo 5.5 Dernek üyesine göre K.K.T.C.’de yaşam

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Geçim derdi	1	%100
Üretim sorunu	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Tablo 5.5’te görüldüğü üzere dernek üyesine K.K.T.C.’de yaşam denildiği zaman aklına ilk olarak geçim derdi ve üretim sorunları gelmektedir. Katılımcı “*Halk bizim merkezimize gelmiyor. Bunun nedeni direk kazanç istemeleridir. Biz burada direk kazanç sağlamıyoruz. Eğitiyoruz, iş öğretiyoruz, bu esnada biz kazanıyoruz ve sonra biz onlara kazandırıyoruz. Buraya gelmek isteyenler bu aşamaları geçmek istemiyorlar.*” diyerek halkın geçim derdinden dolayı fazla üretim yapmadan direk olarak kazanç elde etmek istediğini vurgulamaktadır.

Tablo 5.6 Okul yöneticisine göre K.K.T.C.’de yaşam

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Geçim derdi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisine göre K.K.T.C.’deki yaşam doğrudan geçim derdi bağlantılı bulunmaktadır.

5. Göç etme hakkındaki düşünceler

Katılımcılara, göç etmeyi ve memlekete dönmeyi düşünüp düşünmedikleri sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarların göç etme hakkındaki düşünceleri

Tablo 6.1 Muhtarların göç etme hakkındaki düşünceleri

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Türkiye'deki şartların daha iyi olsa da bu bölgeyi bırakmak istemedikleri	5	%83,33
Zaman zaman memlekete dönmeyi düşündükleri	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 6.1'e göre muhtarların büyük bir kısmı göç etme konusunda Türkiye'deki şartların daha iyi olsa da bu bölgeyi bırakmak istemediklerini belirtmiştir. Ayrıca muhtarlardan biri, diğer muhtarlardan farklı olarak hem kendisinin hem de çevresinin zaman zaman memlekete dönmeyi düşündüğünü belirtmiştir.

M6 "Göç edebilecek olan bölge ekonomik koşulların daha iyi olması nedeniyle Türkiye'ye göç etti. Burada kalanlar ya akrabaları, çevrelerini bırakamadılar ya da ekonomik imkân bulamadıkları için tanışamadılar. Buradakilerin çoğunluğu artık kaçak göçmenlerdir. Filipinli, Pakistanlı, Vietnamlı gibi üçüncü Dünya ülkesinden gelen kişilerdir." şeklinde görüşleriyle göç etme konusunda bölge hakkının düşüncelerini açıklamaktadır.

M1 "Biraz birikim yapabilenler toplanıp Türkiye'ye geri döndüler. Burası çok göç verdi." diyerek göç etme imkânı olanların buradan ayrıldığını belirtmektedir.

M3 "Türkiye'den gelenlerin çoğu ekonomik durumlardan memnun kalmayıp geri dönmeyi tercih etti. Ben de göç etmeyi düşündüm. Çünkü siyasiler, devlet kurumları da ayrımcılık yapıyor. Beni göç etmekten durduran şey burayı, insanları sevmem, muhtarlığı kazanmamdır." şeklinde açıklamasıyla göç etmekten neden vazgeçtiğini belirtmektedir.

M4 "Gelir düzeyi yükselen bölge halkı anında komşu bölgelere taşınmıyor." şeklinde ifadesiyle bölgenin komşu bölgelere de göç verdiğini de belirtmektedir.

M5 "20 yıl önce olsa buraya taşınmayı düşünmezdim. Niye düşünmezdim? Çünkü geldiğimde burası daha güzeldi, yaşam standartları daha iyiydi. Şimdi gerileme var. Şuan Türkiye çok daha iyi durumdadır. Ama şimdi de istesem bile göç edemem. Çünkü çocuklar, muhtarlık beni buraya bağlar. Çocuklarımı göz önünde yetiştirmeye çalışıyorum." diyerek eski yaşam standartlarının kalmadığı için insanların bu bölgeden göç ettiklerini, kendisinin ise ailesi ve muhtarlık nedeniyle buradan ayrılmayı düşünmediğini vurgulamaktadır.

Gençlerin göç etme hakkındaki düşünceleri

Tablo 6.2 Gençlerin göç etme hakkındaki düşünceleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Ailem göç etmeyi hiç düşünmedi	4	%66,67
Ailece dönüş yapmayı düşünüyorlar	2	%33,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 6.2’de gençlerin göç hakkındaki düşüncelerini ailelerine bağlı olarak cevapladıkları, ailelerinden bağımsız olarak cevap veremedikleri gözlenmektedir. Katılımcılardan dördü aile yaşamlarının iyi kötü burada devam ettiğini belirterek göç etmeyi düşünmediklerini belirtmişlerdir. G5 "Artık Türkiye şartları buradan daha iyidir." gerekçesiyle, diğer katılımcı G6 ise "Babamın emekliliğini bekliyoruz, kesin dönüş yapacağız." ifadesiyle göç etme fikrini aktarmaktadır.

Ailelerin göç etme hakkındaki düşünceleri

Tablo 6.3 Ailelerin göç etme hakkındaki düşünceleri

Aileler		
Temalar	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Düşünmüyor	7	%87,5
Düşünüyor	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 6.3'te Ailelerin göç etme hakkındaki düşünceleri genelde göç düşünmedikleri üzerine şekillenmektedir. A3 "göç düşünmedik, eden de duymadık", A4 "eşim burada nereye gideyim", A1 "zaten göçle geldik yıllar önce nereye gidelim", A2 "yıllardır buradayız gidip ne yapacağız" şeklindeki benzer ifadelerle göç etme fikrinin düşüncelerinde olmadığını aktarmaktadırlar. Başka bir katılımcı ise A5 "buraya yeni göç ettik ama eşimi ikna edersem ben dönerim" ifadesiyle göç etmeyi düşündüğünü ifade etmektedir.

Yerli iki katılımcı ise bir çok Kıbrıslı'nın surlar dışına yerleştiğini ama kendilerinin burası dışında yaşamayı düşündükleri bir yer olmadığından dolayı göç etmeyi hiç düşünmediklerini aktarmaktadır.

Esnafların göç etme hakkındaki düşünceleri

Tablo 6.4 Esnafların Göç etme hakkındaki düşünceleri

Esnaflar		
Temalar	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Evet	9	%32,15
Hayır	19	%67,85
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa yöneltilen “Hiç göç etmeyi / memlekete dönmeyi düşündünüz mü?” soruda el edilen cevaplar, “dönmeyi düşünmediklerini” ve “dönmeyi düşündüklerini” dile getirmişlerdir.

Dernek üyesinin göç etme hakkındaki düşünceleri

Tablo 6.5 Dernek üyesinin göç etme hakkındaki düşünceleri

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Göç etmeyi düşünmeme	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesi bölge halkının göç etmeyi düşünmediğini belirtmiştir.

Okul yöneticisinin göç etme hakkındaki düşünceleri

Tablo 6.6 Okul yöneticisinin göç etme hakkındaki düşünceleri

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Göç etmeyi düşünmeme	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisi bölgede yaşam süren ailelerin göç etmeyi pek düşünmediklerini ifade etmiştir. Okul yöneticisi “Çok ender. Senede bir aile belki onlar da iki sene sonra tekrar döner.” şeklindeki ifadesiyle bölge halkının göç etmeyi düşünmediğini vurgulamıştır.

6. Yaşayanların ekonomik gücü

Katılımcılara, Surlariçi’nde yaşayanların ekonomik gücü açısından neler söyleyebilecekleri sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarların Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri**Tablo 7.1 Muhtarların Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri**

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Ağır vergiler, kira, elektrik, su harcamaları nedeniyle ailelerin oldukça ekonomik zorluk çekmesi	6	%100
İnşaat sektöründeki sıkıntılardan etkilenilmesi	3	%50
Çocukların okul çağında işe başlaması	3	%50
Kaçak göçmenlerin istihdamı engellemesi	1	%16,67
Tarihi eserler ve mekânlarının yeterince kullanılamaması	4	%83,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 7.1'e göre muhtarların hepsi yaşayanların ekonomik gücü hususunda ağır vergiler, kira, elektrik, su harcamaları nedeniyle ailelerin oldukça zorluk çekmesi, inşaat sektöründeki sıkıntılardan etkilenilmesi, çocukların okul çağında işe başlaması konularında vurgulamalar yapmaktadır.

Ayrıca katılımcı 5 muhtardan 4 tanesi, tarihi eserler ve mekânlarının yeterince kullanılamamasın ekonomiyi olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Sadece bir muhtar kaçak göçmenlerin istihdamı engellemesi konusunda görüş bildirmiştir.

M6 "Genç kızlar durmadan doğuruyor. 4-5 çocuk mutlaka doğruluyor. 11 yaş gibi her çocuk bir işe yollarır. Örneğin berber yanı..." diyerek çocukların okul çağında işe başladığını belirtmiştir.

M6 "Kazamılan her şey yine vergiye gider. Ekonomik olarak durum çok kötüdür." şeklinde görüşleriyle halkın ekonomik gücünü alınan ağır vergilerin olumsuz yönde etkilediğini vurgulamaktadır.

M3 "Ekonomik güç yoktur. Ada genelinde üretim değil tüketim hâkimdir. Tarım yapılamıyor. Turizm yapılabiliyor. Tarihi yerleri gezenler var." şeklinde sözleriyle adadaki üretim sorunlarının bölge halkının ekonomik gücü olumsuz etkilediğini belirtmiştir.

Gençlerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Tablo 7.2 Gençlerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Hem iyi hem kötü aileler var	3	%50
Durumu çok kötü olan aileler var	1	%16,67
Genelde maddi durumları kötü aileler	1	%16,67
Genelde maddi durumları yeterli durumda aileler	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlere göre Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkında görüşler çeşitlilik göstermektedir. 3 katılımcı maddi durumu hem iyi hem de kötü olan ailelerin burada yaşadıklarını ifade ederken, bu ifadede bulunan katılımcılardan G2 "*Durumu çok kötü ailelerde var burada.*" ifadesiyle ek bir görüş daha bildiriyor. Başka bir katılımcı genelde maddi durumu kötü ailelerin burada yaşadıklarını belirtmiştir. Bir diğer katılımcı ise burada yaşayanların genelinin maddi durumunun iyi ve yeterli olduğunu belirtmiştir.

Ailelerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Tablo 7.3 Ailelerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Eskiden daha iyi olduğu	1	%12,5
Ekonomik güce sadece memurlar sahip	1	%12,5
Genelde Fakir	5	%62,5
Herkes genelde iyi bir duruma sahip	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Gençlerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri**Tablo 7.2** Gençlerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Hem iyi hem kötü aileler var	3	%50
Durumu çok kötü olan aileler var	1	%16,67
Genelde maddi durumları kötü aileler	1	%16,67
Genelde maddi durumları yeterli durumda aileler	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlere göre Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkında görüşler çeşitlilik göstermektedir. 3 katılımcı maddi durumu hem iyi hem de kötü olan ailelerin burada yaşadıklarını ifade ederken, bu ifadede bulunan katılımcılardan G2 "*Durumu çok kötü ailelerde var burada.*" ifadesiyle ek bir görüş daha bildiriyor. Başka bir katılımcı genelde maddi durumu kötü ailelerin burada yaşadıklarını belirtmiştir. Bir diğer katılımcı ise burada yaşayanların genelinin maddi durumunun iyi ve yeterli olduğunu belirtmiştir.

Ailelerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri**Tablo 7.3** Ailelerin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Eskiden daha iyi olduğu	1	%12,5
Ekonomik güce sadece memurlar sahip	1	%12,5
Genelde Fakir	5	%62,5
Herkes genelde iyi bir duruma sahip	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Ailelere göre Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü farklılık gösterirken en fazla görüş fakir aileler üzerine yoğunlaşmaktadır.

Katılımcılardan A3 eskiden şartların daha iyi olduğu fakat "*Şimdi daha zor.*" ifadesiyle gittikçe geçim şartlarının zorlaştığını anlatmaktadır. Diğer 5 katılımcı ise bölgenin genelini fakir olduğunu net olarak belirtmektedir.

Katılımcı A6 ise "herkes genelde iyi bir duruma sahip ve geçinebilmekte" ifadesiyle farklı bir görüş belirtmektedir. Yeni göç yaşamış olan katılımcı A5 ise "*Ekonomik güç sadece memurlarda var Kıbrıs'ta iyi yaşayan sadece onlar.*" ifadesiyle genel bir gözlemini aktarmıştır. Bir katılımcı ise görüş belirtmemiştir.

Esnafların Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Tablo 7.4 Esnafa göre bölgedeki işletmelerde çalışan kişiler

Temalar	Esnaflar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Düşük	18	%64,28
Her Kesim	2	%7,14
Orta Kesim	2	%7,14
Türkiyeli olmaları nedeni ile iyi	1	%3,57
Bilmiyorum	1	%3,57
Artan ekonomik güç	1	%3,57
Para kazanma amacı olmayan kesim	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Katılımcılardan cevap alabilmek için yöneltilen "Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü açısından neler söyleyebilirsiniz? Neden böyle düşünüyorsunuz?" soruda, "*düşük gelirli*", "*her kesim*", "*orta kesim*", "*Türkiyeli olmaları nedeni ile iyi gelirli kesim*", "*bilmediğini belirtenler*", "*artan ekonomik gücü olan kesim*" ve "*para kazanma amacı olmayan kesim*" şeklinde cevaplar alınmıştır.

E1 "Çoğu emekli olduğu için emekli maaşları düşüktür. Bu durum sıkıntı oluşturmaktadır" diyerek emeklilik maaşlarının yetersiz olduğunu dile getirmektedir.

E5 "Burada yaşayan halkın geneli Türkiyedir ve evde bulunan herkes bir işte çalışır eve ekmek getirmektedir. Bu yüzden gelirleri de oldukça iyidir" diyerek Türkiye'den göç edip gelen kesimin tüm hane halkının bir iş yerinde çalıştığını ve bu yüzden de gelirlerinin oldukça iyi olduğunu dile getirmiştir.

E13 "Küçük esnafın askeri ücret bile kazandığını düşünmüyorum" görüşünden yola çıkarak kesimin düşük gelirli olduğunu belirtmektedir.

E20 "Genellikle ekonomik olarak para kazanma amacıyla değil de hobi olarak çalışan kesim mevcuttur, geçmişten gelen ekonomik güçleri olmasından dolayı. Bu yüzden yüksek gelirli kesim mevcuttur" diyerek burada yaşayanların ekonomik olarak yüksek gelire sahip bireyler olduğunu belirtmiştir.

Dernek üyesinin Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Tablo 7.5 Dernek üyesine göre Surlariçi'nde yaşayanların ekonomik gücü

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesinin verdiği cevaplara göre bölge halkının sosyo ekonomik düzeyi düşüktür. Katılımcı bu görüşünü "Maddi anlamda büyük zorluklar yaşamaktadırlar." sözleriyle pekiştirmektedir.

Okul yöneticisinin Surlarıçı'nde yaşayanların ekonomik gücü hakkındaki düşünceleri

Tablo 7.6 Okul yöneticisine göre Surlarıçı'nde yaşayanların ekonomik gücü

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Sosyo ekonomik düzeylerinin düşük olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisine göre bölge halkının sosyo ekonomik düzeyi yetersizdir. Okul müdürü "Aileler kitap alamıyor, almıyor. Ödenelim de ay sonu alırız diyorlar. Dönem biter ama çocuklar yetersiz araç-gereçlerle okula gelirler." sözleriyle bölge halkının ekonomik düzeylerinin düşük olduğuna vurgu yapmaktadır.

7. Sağlık problemleri

Katılımcılara, Surlarıçı'nde yaşayanlar sağlıkla ilgili problemlerini nasıl olduğu sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarların sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Tablo 8.1 Muhtarların sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Devlet hastanesinden memnun olduğu, sağlık hizmetleri konusunda problemler olmadığı	5	%83,33
Sağlık hizmetlerinden memnun olunmaması	1	%16,67
Gençlerin madde bağımlılığı problemi olduğu	5	%83,33
Ambulans hizmetinden memnun olunmaması	1	%16,67
Sağlık konularında eğitim eksikliği	1	%16,67
Aile içerisinde sık yaşanan bir sağlık sorunu olmadığı	5	%83,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 8.1'e göre muhtarların bir kısmı devlet hastanesinden memnun oldukları, sağlık hizmetleri konusunda problemler olmadığı, gençlerin madde bağımlılığı problemi olduğu, aile içerisinde sık yaşanan bir sağlık sorunu olmadığı şeklinde görüşler bildirmiştir.

Ayrıca katılımcılardan sadece bir muhtar, sağlık hizmetlerinden memnun olmadığı, ambulans hizmetinden memnun olmadığı, sağlık konularında eğitim eksikliği yaşandığı şeklinde görüş belirtmiştir.

M6 "Polikliniklere gidilir. Son düzenlemelerle rahat edildi. Bu bölgede ciddi bir sağlık sorunu yaşandığı, bulaştığı duyulmadı." şeklinde sözleriyle hastane hizmetinden memnun olduğunu belirtmiştir. M2 "Herkes devlet hastanesini biliyor. İyi kullanıyorlar. Memnunuz." diyerek sağlık hizmetleri konusunda problemler olmadığını belirtmiştir. Öte yandan M3 "Sağlık sorunlarını gidermek çok zordur. Devlet hastanelerinden memnun değilim, muayene sırası bize gelmiyor. Para verip özel hastanede muayene olurum. Özel hastaneleri tercih ediyorum çünkü devlet hastaneleri kötü. Düzeltmek için de hiçbir adım atılmıyor. Ambulanslar bölgeyi bilmiyor acil durumlarda çok gecikiyorlar. Aile olarak devlet hastanelerinden yararlanamıyoruz. Bence sağlık alanında en geri kalmış ülkeyiz. Türkiye sağlık alanında çok daha iyidir." şeklinde sözleriyle sağlık alanındaki devlet hizmetlerinden memnun olmadığını ifade etmiştir.

Gençlerin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Tablo 8.2 Gençlerin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Devlet hastanesinden memnun olunmadığı gerekçesiyle özel hastanelere gidildiği	2	%33,33
Devlet hastanesinden yararlanıldığı	4	%66,67
Aile içerisinde sık yaşanan bir sağlık sorunu olmadığı	6	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençler sağlık problemleri hakkındaki görüşlerini belirtirken genelde devlet hastanesi ve Devlet Hastanesi Dispanserinden faydalandıklarını aktarmaktadırlar.

Katılımcılardan G1,G3,G4 ihtiyaca bağlı olarak devlet hastanesini kullandıklarını belirtirken, bir diğer katılımcı G6 ise, ailesinin sigortasız olduğundan dolayı 30 TL civarı bir miktar ödeyerek hizmetten faydalanabildiklerini aktarmaktadır. Fakat hizmetten memnun kalmadığını da eklemektedir.

G5 ise devlet hastanesi hizmetinden memnun kalamadığı için çoğu zaman özeli tercih ettiğini aktarmaktadır. Katılımcıların tümü aile içerisinde sık yaşanan bir sağlık sorunu olmadığını belirtmişlerdir.

Ailelerin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Tablo 8.3 Ailelerin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Devlet hastanesinden faydalaniyor	5	%62,5
Devlet hastanesi dispanserinden faydalaniyor	3	%37,5
Aile içerisinde sık yaşanan bir sağlık sorunu olmadığı	8	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 8.3'te Ailelerin sağlık problemleri hakkındaki görüşlerini belirtirken tamamen devlet hastanesinden faydalandıklarını, bazı katılımcıların ise zaman zaman devlet hastanesi dispanserinden faydalandığını aktarmaktadırlar. Katılımcılar genel olarak aile içerisinde yaşadıkları herhangi bir sağlık problemi olmadığından bahsederken sadece kendi akut ve araz bırakmayan kısa süreli rahatsızlıklarını dile getirmişlerdir.

Esnafların sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Tablo 8.4 Esnafa göre sağlık problemleri

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Devlet hastanesinden memnun olduğu, sağlık hizmetleri konusunda problemler olmadığı	28	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Bir diğer soru olan “Surlariçi’nde yaşayanlar sağlıkla ilgili problemlerini nasıl gidermektedirler? Aile içerisinde en sık yaşadığınız sağlık problemi nedir?” alınan cevaplar, devlet hastanesine giderek sağlık problemlerini çözdüklerini dile getirmişlerdir.

E1 “*Kalp, kanser ve psikoloji*” sıklıkla yaşadığı sağlık problemlerini dile getirmiştir.

E3 “*Şeker*” hastalığı sık sık yaşadığı hastalık olarak dile getirmiştir.

E12 “*Böbrek, kalp, safra*” gibi hastalıklardan dolayı hastaneye gittiğini söylemiştir.

Bunun dışında katılımcılar tarafından sıklıkla dile getirilen hastalıklar kısa süreli akut hastalıklar olarak, katılımcılar tarafından yaşanan hastalık olarak belirlenmiştir.

Dernek üyesinin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Tablo 8.5 Dernek üyesine göre sağlık problemleri

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Gençlerin madde bağımlılığı	1	%100
Sağlık konularında eğitim eksikliği	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesinden alınan cevaplarca bölge halkının sağlık konularında eğitim eksikliği olduğu ve bazı gençlerin madde bağımlılığı olduğu ortaya çıkmaktadır. Dernek üyesi “*Dernek bahçesinde gecedan kalma bali atıkları bulduğumu ve hiçbirşey yapamadığımı*

biliyorum.” şeklindeki sözleriyle bölgede sağlık konularında bilinçsiz bir halkın yaşadığını ifade etmektedir.

Okul yöneticisinin sağlık problemleri hakkındaki görüşleri

Tablo 8.6 Okul yöneticisine göre sağlık problemleri

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Sağlık konularında eğitim eksikliği	1	%100
Ailelerin sağlığa gereken önemi göstermemesi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisinden alınan cevaplarca özellikle okul velilerinin sağlık konularında eğitim eksikliği olduğu ve ailelerin sağlığa gereken önemi göstermediği anlaşılmaktadır. Katılımcı *“Aileler çocuklarının aşı kartlarını dahi okula göndermiyor.”* diyerek velilerin sağlık konusundaki eğitim eksikliğini ve gereken önemi göstermediklerini özetliyor.

8. Güvenlik

Katılımcılara, Surlariçi güvenli bir bölge olup olmadığı sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarların güvenlik hakkındaki görüşleri

Tablo 9.1 Muhtarların güvenlik hakkındaki görüşleri

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin güvenli bir bölge olmadığı	4	%66,67
Polislerin daha dikkatli olması ve denetimlerin sıklaşması gerektiği	4	%66,67
Uyuşturucu, fuhuş ve kumar suçları karşısında daha çok önlemler alınması gerektiği	6	%100
Bölgede hırsızlıklar olmadığı	2	%33,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 9.1'e göre muhtarların büyük bir kısmı, bölgenin güvenli bir bölge olmadığı, polislerin daha dikkatli olması ve denetimlerin sıklaşması gerektiği şeklinde görüş bildirmiştir. Uyuşturucu, fuhuş ve kumar suçları karşısında daha çok önlemler alınması gerektiği şeklinde tüm katılımcıların görüş belirtmesi oldukça dikkat çekicidir. Öte yandan sadece 2 muhtar bölgede hırsızlıklar olmadığı konusunda görüşler bildirmiştir.

M2 *"Uyuşturucuları 13-15 yaşlarındaki çocuklar bile kullanıyor. Polisin bu durumu çözebilmesi gerekir. Okulların kapısında bile satılır."* diyerek uyuşturucu kullanma yaşının oldukça düştüğünü, önlemler alınması gerektiğini belirtmiştir.

M3 *"Surlariçi artık güvenli değildir. Uyuşturucu hat safhadadır. Kameraların kör noktaları var. Uyuşturucu güneyden kuzeye geçiriliyor. Burada gençleri zehirliyor. Bonzaiciler yüzünden çocuklarımız tehlikededir."* şeklinde görüşleriyle uyuşturucu olaylarının bölgenin güvenliği tehlikeye attığını vurgulamıştır.

Gençlerin güvenlik hakkındaki görüşleri

Tablo 9.2 Gençlerin güvenlik hakkındaki görüşleri

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin güvenli bir bölge olmadığı	4	%66,67
Polislerin daha dikkatli olması ve denetimlerin sıklaşması gerektiği	1	%16,67
Kısmen güvenli olduğu	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlerin güvenlik hakkındaki görüşleri genelde bölgenin güvenliğini tehdit eden dışardan gelen üçüncü dünya nüfusunun burada tehdit oluşturduğu şeklindedir.

G1 *"Kendi içinde güvenli ama dışardan gelenler burada güvenliğini ihlal ediyor."* gerekçesiyle bölgenin kısmen güvenli olduğu ifadesini kullanıyor.

G6 ise bölgenin güvenli olmadığını sokaklarda madde kullananların olduğunu ve dışardan gelen nüfusun bölgede yaşayanlara kendi ifadesiyle *"Laf atarak takıldıklarını."* belirterek güvenlik arayışı içerisinde olduğunu aktarmaktadır.

G2 bölgenin güvenli bir bölge olmadığını "Özellikle bazı sokaklar çok kötü orada madde kullanan çok, burada kızlarımıza laf atan çok, polis denetimi artırmalı, görüyoruz devriye yapıyorlar ama bizden biliyorlar, biz bir şey yapmıyoruz ki asıl yapanlara gidip sorsunlar." ifadesiyle polisten güvenlik beklentisi olduğunu aktarmaktadır.

Diğer katılımcı gençler ise bölgenin güvenli bir bölge olmadığını ifade etmektedirler.

Ailelerin güvenlik hakkındaki görüşleri

Tablo 9.3 Ailelerin güvenlik hakkındaki görüşleri

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin güvenli bir bölge olmadığı, önlemler alınması gerektiği	2	%25
Bölgenin güvenli bir bölge olduğu	6	%75
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 9.3'te ailelerin güvenlik hakkındaki görüşleri, katılımcılardan 2 tanesi bölgenin güvenli bir bölge olmadığını ifade etmektedir. Bu ifade de bulunan A7 "Belli bir saatten sonra buralarda dışarı çıkılmaz" A6 "Buralarda bazı sokaklar var ki girilmiyor, yaşlılarımız var yalnız kalmaya korkuyorlar" açıklamalarıyla görüşlerini desteklemektedir.

A2 "Benim için güvenli, ben bir şey dıymadım etmedim", A3 "Biz bir şey duymadık buralarda", A4 "Güvenli" A5 "Güvenlidir heralde", A8 "Güvenli tabi, bakma sen eskiden burda oturanlar şimdi burdan korkar oldu" gibi ifadelerle katılımcılardan 6 tanesi bölgenin güvenli olduğunu düşünmektedir.

Esnafların güvenlik hakkındaki görüşleri

Tablo 9.4 Esnafa göre güvenlik

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin güvenli bir bölge olmadığı	12	%42,85
Bölgenin güvenli olduğu	16	%57,15
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa yöneltilen bir diğer soru olan bölgenin güvenliği ile ilgili alınan cevaplar, “bölgenin güvenli olduğu” ve “bölgenin güvenli olmadığı konusunda” cevap vermişlerdir. Bu konu ile ilgili Esnaftan yüz yüze yapılan görüşmede alınan cevaplar da şu şekildedir.

E1 “Surlariçi nüfusunun giderek azalması ve bölgede polislerin güvenliği artırması” diyerek güvenlik konusunda olumlu yönde cevap vermektedir.

E19 “Arabamın aküsü çalındı” diyerek asayiş olaylarının yaşandığını söyleyerek güvenlik konusunda olumsuz olduğunu belirtmektedir.

E22 “Bizim açımızdan güvenli, tedirginlik yaşanmamaktadır. Ancak dışarıdan gelen insanlar bu konu da bizim gibi düşünmemektedir. Onlar için korku verici bir alan gibi görünmektedir” diyerek Surlariçi’nin dışarıdan gezmek, alışveriş yapmak ve benzeri durumlar için gelenlerin buraları güvenli bulmadığını dile getirmiştir.

E28 “Lefkoşa’nın en canlı ve hareketli aynı zaman da oldukça güvenli bölgesi olan Dereboyu kadar Surlariçi’de güvenlidir” şeklinde verdiği cevap ile aslında güvenliğin olduğuna dikkat çekmektedir.

Dernek üyesinin güvenlik hakkındaki görüşleri**Tablo 9.5 Dernek üyesine göre güvenlik**

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin güvenli olmadığı	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesine göre bölge güvenli değildir. *"Güvenli bir bölge olduğunu söylemek mümkün değil. Burası güvenli değildir. Mesela camları kırarlar, duvarlara yazı yazarlar, şişe kırarlar, dediğim gibi bali çekerler, aydınlatma bir sürü sorun. Güvenliğin buraya uzak kaldığını düşünmekteyim."* biçimindeki ifadesi ile dernek üyesi bölgenin güvenlik açısından yetersiz olduğunu dile getirmiştir.

Okul yöneticisinin güvenlik hakkındaki görüşleri**Tablo 9.6 Okul yöneticisine göre güvenlik**

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin güvenli olmadığı	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisinden alınan cevaplara göre bölgenin güvenlik açısından sıkıntıları bulunmaktadır. Okul müdürü bölgedeki güvenlik zaafiyetini *"Kesinlikle güvenli değil, özellikle de çocukların geleceği için."* sözleriyle net şekilde ifade etmiştir.

9. Dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Katılımcılara, Surlariçi'nin burada yaşamayanlar tarafından nasıl algılandığı sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Tablo 10.1 Muhtarlara göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi'nin ölü bir bölge olarak görülmesi	4	%66,67
Gece güvenlik sorunları nedeniyle korkulan bir yer olması	4	%66,67
Bölgenin fuhuş, kumar ve suç merkezi olarak görülmesi	4	%66,67
Bölge insanın dışarıdan hor görülmesi	5	%83,33
Kültürel, tarihi, turistik açıdan değerli bir bölge olarak görülmesi	3	%50
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 10.1'e göre muhtarların büyük çoğunluğu, Surlariçi'nin ölü bir bölge olarak görüldüğü, gece güvenlik sorunları nedeniyle korkulan bir yer olmadığı şeklinde görüş belirtmiştir. Ayrıca muhtarlar, tüm muhtarların bölge insanın dışarıdan hor görüldüğü şeklinde görüş bildirmesi dikkat çekicidir. Ayrıca muhtarlar, bölgenin fuhuş, kumar ve suç merkezi olarak görüldüğünü şeklinde görüş bildirmiştir. Bölgenin ziyaretçiler tarafından kültürel, tarihi, turistik açıdan değerli bir bölge olarak görüldüğünü belirten 3 muhtar da vardır.

M3 "Surlariçi ölü bir bölge olarak görülür. İnsanlar geceleri buralara gelmekten korkuyor." ve M5 "Unutulmuş bölge, terkedilmiş bölge olarak görülür." şeklinde görüşleriyle bölgenin dışarıdan terkedilmiş ve güvenli olmayan bir yer olarak görüldüğünü belirtiyor.

M6 "Bu bölge güvenli bir bölge olarak görülüyor. Polis daha ısrarlı ve dikkatli olmalıdır. Yetkililer işini yapmalıdır." diyerek bölgenin güvenli olarak görülmediğini, yetkililerin büyük tedbirler alması gerektiğini belirtmiştir.

M1 "Dışarıdan bakan kişiler bu bölgenin insanını hor görüyor. Hor görülmek bizi çok rahatsız ediyor." ve M4 "Surlariçi'nde yaşayanları aşağılamak söz konusudur. Bu bölgeyi çok geri görürler." şeklinde ifadesiyle bölge insanının hor görüldüğünü belirtmektedir.

Gençlere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Tablo 10.2 Gençlere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi'ni sevmiyorlar, beğenmiyorlar	2	%33,33
Güvenli olduğunu düşünmüyorlar	3	%50
Dışardan gelenler için güvenli	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları olumlu değildir. G5 "*burası sevilmiyor*" ve G6 "*beğenmiyorlar*" ifadelerini aktarırken, bir diğer katılımcı G3 "Surlar dışında yaşayanlar burayı güvenli bulmadıkları için gelmeyi tercih etmiyorlar" görüşünü aktarmaktadır. G2 ise "*Burası onlar için güvenli , çünkü dışardan gelen kişiler buradaki güvenliği ihlal ediyor.*" şeklinde diğerlerinden farklı bir görüş aktarımında bulunuyor. G1 ve G4 katılımcıları da benzer bir şekilde insanlara güvenli gelmediğine yönelik algıların olduğunu ifade etmektedirler

Ailelere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Tablo 10.3 Ailelere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Surlariçi'ne gelmeye korkarlar	4	%50
Gece güvenlik sorunları nedeniyle korkulan bir yer olması	1	%12,5
Kimsenin umurunda olmayan bir bölge	1	%12,5
Bölgeyi beğenmiyorlar	3	%37,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 10.3'te ailelere göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları genel olarak değerlendirildiğinde, olumsuz ifadeler katılımcılar tarafından belirtilmemiştir.

A8 "*Misafirlerimiz bile buraya gelmeye korkar.*" ifadesiyle Surlar dışında oturanların buraya gelmeye çekindiklerini belirtmektedirler. Diğer 2 katılımcının görüşleride bu ifadeyi destekler şekilde korkulan bir yer olduğu yönündedir.

A6 "*Geceleyin buralarda esrar döner, kullananlar insanlara rahatsızlık verir, polis bazen gelir bazen gelmez.*" ifadesiyle gece güvenliği tehdit edici nedenlerden dolayı dışardan gelenlerin burayı tercih etmediklerini belirtmektedir.

A7 "*Kimsenin umurunda değil burası.*" ifadesini aktarmıştır. A3 "*Eski geliyor burası onlara, beğenmiyorlar*" A4 ve A5 katılımcıları ise ben bir şekilde bölgenin beğenilmediğine vurgu yapmışlardır.

Esnafa göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Tablo 10.4 Esnafa göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Tarihi	4	%14,28
Türkiye'den gelenler	3	%10,7
Güvenli olmayan	3	%10,7
Korkutucu	2	%7,14
Turistik	2	%7,14
Herhangi bir fikri yok	2	%7,14
İşçi kısmının yaşam alanı	1	%3,57
Park yeri olmayan alan	1	%3,57
Sorunsuz	1	%3,57
Kültürün hakim olduğu	1	%3,57
Gürültülü	1	%3,57
Gelecek vaat eden	1	%3,57
Kötü	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

“Surlariçi, burada yaşamayanlar tarafından nasıl algılanmaktadır? Neden?” sorusu sorulmuş, çok farklı cevaplar elde edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, “tarihi”, “Türkiye’den gelenlerin yaşam alanı”, “güvenli olmayan bölge”, “korkutucu”, “turistik”, “fikri olmadığı”, “işçi sınıfının yaşam alanı”, “park yeri olmayan”, “sorunsuz”, “kültürün hakim olduğu”, “gürültülü”, “gelecek vaat eden” ve “kötü” şeklinde cevaplar verilmiştir. Bu doğrultuda konunun daha iyi anlaşılması için Esnafdan alınan cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

E7 “Varoş, güvenli olmadığı düşünülüyor” diyerek güvenlik konusunda dışarıdan gelenlerin algılarını belirtmiştir.

E9 “Turistlerin uğrak alanları olduğu için turistik bir bölge olarak gördüklerini” belirterek turistik bir alan vurgusu yapmıştır.

E11 “Park yeri olmayan alan olarak düşünülüyor” diyerek araç parklarının yetersizliği konusunda dışarıda yaşayan insanların algılarını ortaya koymaktadır.

E23 “kötü inanılmaz bir bölge” algısının varlığından söz ederek, dışarıda ki insanlarda olumsuz bir imajın varlığından söz etmiştir.

E27 “Güvensiz, göçmen olan bir yer olarak algılanıyor” diyerek güven konusunda olumsuz bir algıdan söz etmiştir.

Dernek üyesine göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Tablo 10.5 Dernek üyesine göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin suç merkezi olarak görülmesi	1	%100
Kültürel, tarihi ve turistik bir bölge olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesinden edinilen cevaplara göre dışarıdaki kişiler Surlariçi’ni kültürel, tarihi ve turistik bir bölge olarak görmekte fakat aynı zamanda da bir suç merkezi olarak görmektedirler.

Okul yöneticisine göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Tablo 10.6 Okul yöneticisine göre dışarıdaki kişilerin bölgeye yönelik algıları

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölgenin suç merkezi olarak görülmesi	1	%100
Kültürel, tarihi ve turistik bir bölge olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisinden edinilen bilgilere bakıldığı zaman bölgenin sıklıkla suç işlenen bir yer olduğu anlaşılmaktadır. Diğer bir yönden ise bölgenin kültürel, tarihi ve turistik bir dokusu olduğu vurgulanmaktadır.

10. Yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam, merci veya kurum

Katılımcılara, Surlariçi'nde yaşayan insanlar K.K.T.C.'de en fazla hangi makama, merci veya kuruma güven duyduğu sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlar göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Tablo 11.1 Muhtarlar göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Türkiye Cumhuriyeti Elçiliği	3	%50
Devlet Hastanesi	3	%50
Sosyal Hizmetler Dairesi	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 11.1'e göre muhtarların bir kısmı, en güvendikleri makam olarak Türkiye Cumhuriyeti Elçiliği ve Devlet Hastanesi kurumlarını belirtmiştir. Ayrıca sadece 1 muhtar, diğer

muhtarlardan farklı olarak kurum olarak en fazla Sosyal Hizmetler Dairesi'ne güvendiğini bildirmektedir.

M4 "Ekonomik güç kötü olduğundan sosyal hizmetler yardım ediyor. Sosyal Hizmetler Dairesi'ne bizleri unutmadiğı için teşekkür ediyorum. Bir tek onlara güvenim kaldı." şeklinde ifadesiyle en çok güvendiğı kurumun Sosyal Hizmetler Dairesi olduğunu belirtmektedir.

M6 "Polikliniklere gidilir. Son düzenlemelerle rahat edildi. Bu bölgede ciddi bir sağlık sorunu yaşandığı, bulaştığı duyulmadı. En çok devlet hastanesine güveniyorum." diyerek en fazla güvendiğı kurumun Devlet Hastaneleri olduğunu bildirmektedir.

M2 "Elçilik sağ olsun bir tek o ilgileniyor burasıyla. Yatırımları ve projeleri oldu geçmişte. Onların yardımlarına güveniyoruz." şeklinde görüşleriyle en fazla güvendiğı kurumun Türkiye Cumhuriyeti Elçiliğı olduğunu belirtmektedir.

M3 "Bögle halkına ve bölgemize yardım elini TC Büyükelçiliğı uzatıyor. Güzel çalışmalar oldu. Bir tek onların destek vereceğine güvenirim." diyerek halkın en fazla güvendiğı kurumun Türkiye Cumhuriyeti Elçiliğı olduğunu bildirmektedir.

Gençlere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiğı makam/merci

Tablo 11.2 Gençlere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiğı makam/merci

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Polise güveniyor	3	%50
Polise güvenmiyor	2	%33,33
Kendi arkadaş çevresine güveniyor	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiğı makam/merci olarak üç katılımcı polise güvendiğini belirtiyor. G6 ise "Polis ne yapar ki? Ben güvenmiyorum." G5 de benzer bir ifadeyle güvenmediğini aktarmaktadır. Bu ifadelerle, Surlariçi'nin genelinde karşımıza çıkan polise karşı olumlu ve olumsuz var olan 2 zıt görüş

ortaya çıkıyor. G3 hiç kimseye güvenmediğini belirterek *"Kendi arkadaşlarımıza güveniyorum sadece..."* ifadesiyle Surlariçi'nde geliştirdikleri güçlü bağlarına vurgu yapıyor.

Ailelere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Tablo 11.3 Ailelere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Polis	2	%25
Siyasi Partilere	2	%25
Kimse	4	%50
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 11.3'te ailelere göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci sorusunda katılımcılardan dört tanesi kimseye güvenmediklerini belirtmektedir. A4 *"kimseye güvenmiyoruz"* ifadesini kullanıyor. A3 *"Kime güveneceğimizi bilmiyoruz."*, A5, A6 *"Kimseye güvenilmez."* ifadeleriyle güven mercisi olarak hiçbir kurumu işaret etmemektedirler.

A1, A2 ise *"Polis her zaman Surlariçi'nde vardı eksik da olmaz"* ifadesiyle en fazla polis makamına güvendiğini belirtiyor. A7,A8 ise *"Burada partililik var, hepsi bir partiye güvenir."* ifadesiyle siyasetin burada etkili olduğunu belirtiyor.

Esnafa göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Tablo 11.4 Esnafa göre yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Polis	9	%32,14
Hiçbiri	7	%25
Elçilik	6	%21,42
Hükümet	2	%7,14
Asker	2	%7,14
Dernek	1	%3,57
Belirtilmedi	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa sorulan “Surlariçi'nde yaşayan insanlar Kıbrıs'ta en fazla hangi kime/hangi makama/merciye güven duymaktadırlar?” soruda alınan cevaplar, “polis”, “hiçbir kurum”, “Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne”, “hükümete”, “askere”, “derneğe”, ve bu soruya cevap vermemiştir.

E14 “TC Askeri ve polisine güveniyorum. TC kökenli vatandaşların adalet karşısında haksız tutumlara maruz kaldığını görmekteyiz. Kurumlarda TC kökenli çalışan olmadığı için adaletle konusunda haksızlık yaşanıyor” diyerek hukuk kurallarının kişiye göre değiştiğini dile getirmiştir.

E18 “Hataylılar derneğine güven duyuyorum. Bizlere sahip çıkıyorlar ve bir işimiz olduğunda bizlere yardımcı oluyorlar” diyerek derneğe olan güveninin diğer kurumlardan daha öncelikli olduğunu söylemektedir.

Dernek üyesine göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Tablo 11.5 Dernek üyesine göre yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Dernekler/Vakıflar/Sivil Toplum Örgütleri	1	%100
Belediye	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesi katılımcı yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere en fazla derneklere, vakıflara, sivil toplum örgütlerine ve belediyeye güvendiğini belirtmiştir.

Okul yöneticisine göre Surlariçi'nde yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Tablo 11.6 Okul yöneticisine göre yaşayanların K.K.T.C.'de en fazla güvendiği makam/merci

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Polis	1	%100
Dernekler	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisi bölge halkının en fazla polise ve derneklere güvendiğini ifade etmiştir.

11. En ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Katılımcılara, Surlariçi'nde en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar**Tablo 12.1** Muhtarlara göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çalışan ailelerin çocukları için kreşler, kurslar açılabilir	3	%50
Çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bölge ilkokulu	2	%33,33
Uyuşturucu ile mücadelede gençleri eğitecek, onları zararlı alışkanlıklardan uzak tutak kurumlar	5	%83,33
Dini eğitimlerin daha çok verilmesi	1	%16,67
Dershane ihtiyacının devlet tarafından karşılanacağı kurumlar	2	%33,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 12.1'e göre muhtarların bir kısmı, çalışan ailelerin çocukları için kreşler, kurslar açılabilir, uyuşturucu ile mücadelede gençleri eğitecek, onları zararlı alışkanlıklardan uzak tutacak kurumlar görev yapabilir şeklinde görüş bildirmektedir.

Ayrıca bazı muhtarlar, çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bölge ilkokulu yaratılması, dershane ihtiyacının devlet tarafından karşılanacağı kurumlar açılması gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca sadece bir muhtar dini eğitimlerin çocuklara daha çok verilmesi gerektiği şeklinde görüş bildirmektedir.

M1 "Bölge ilkokulunda sorunlar var. Herkes çocuğunu bu bölgedeki değil de komşu bölge ilkokulu olan Çağlayan İlkokulu'na göndermek istiyor." diyerek bölge ilkokulunun istenen seviyede olmadığı, geliştirilmesi gerektiği şeklinde görüş bildirmektedir.

M3 "Okulöncesi eğitim merkezi ihtiyacımız vardır. Devlet okulları bizden para istiyor. Hem teknoloji hem dini dersler bir arada öğretilmelidir. Eğitime yatırım yapılmalıdır." şeklinde görüşleriyle devlet ilkokullarının ailelerden para istediğini, eğitime daha çok yatırım yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Gençlere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Tablo 12.2 Gençlere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çocuklar için kreş, etüt,	2	%33,33
Dershane	2	%33,33
Spor Salonu	1	%16,67
Sosyal aktiviteler	4	%66,67
Saha	2	%33,33
Meslek kazandıran atölyeler	2	%33,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar sokakta dolaşan çocuklar için kreş, okul sonrası dersleri destekleyen etüt kursları ve çok pahalı G3 katılımcının ifadesiyle “Ulaşamadığımız.” diye nitelediği dershaneler aktarılanlar arasındadır.

G4 ise okula devam etmediğinden dolayı “Benim gibi okula devam etmeyenler var, meslek kazandıran atölyeler olsa çok güzel olur, aslında esnaf ve zanaatkarların faydalı olduğunu duydum ama bilmiyorum.” ifadesiyle aktarmaktadır. Diğer katılımcılar ise sosyal aktivite anlamında burada yapacak hiçbir şeyin olmadığını belirtmektedirler. Katılımcılardan bazıları ise, bölgede saha, spor salonu olmadığını ve böyle bir fırsatı kullanamadıklarını aktarmaktadır.

Ailelere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Tablo 12.3 Ailelere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çocukları için kreşler, kurslar ve etüt merkezi açılabilir	7	%87,5
Ulaşım problemi aşılmalı	1	%12,5
Havuz	1	%12,5
Eğitim olarak yeterli bir yer değil	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Ailelere göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar kreş, etüt merkezi ve kurslar üzerinde yoğunlaşmaktadır.

A8 “Çocuklar okuldan sonra sokaklarda, etüt vardı ama şimdi din kursuna gidiyorlar bu etüttün yerini tutmaz ki.”, A7 “Çocuklar hep sokaklarda, annelerin umurunda değil.”, A3 “Eğitim yeri olsa yollardım ben yetemiyorum zaten.” benzer ifadelerle 7 katılımcı daha çocuklar için kreş, etüt, kursların olduğu aktivite merkezlerine ihtiyaç duyduğunu belirtmektedir.

A2 ise ulaşım probleminde dolayı okuldaki arkadaşlarının gittiği tüm aktivitelerden geri kaldığını “Geçen deneme sınavı varmış öğretmeni aradı, ben yer bilmiyorum ulaşım yok çocuğumu götüremedim.” ifadesiyle ulaşım sorununun çocukların sosyal ve eğitim hayatını kısıtladığını anlatmaktadır. Aynı katılımcı yaz aylarında çocukların deniz, havuz gibi fırsatlardan yararlanamadığını “Yakınlarda bir havuz bile yok, çocuklar ne yapacaklar.” ifadesiyle çocuklar için farklı ve iklimle uygun etkinliklerden yararlanmalarını istediklerini belirtiyor.

A5 bölgenin eğitim anlamında bir gelecek sağlamadığını belirterek “Çocuklarımın eğitiminden korkuyorum, burayı yeterli görmüyorum” ifadesiyle bu görüşünü desteklemektedir.

Esnafa göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Tablo 12.4 Esnafa göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çocukların eğitim alabileceği, kreş ve buna benzer eğitim yerleri	11	%39,28
Üniversite	5	%17,85
Halk eğitim merkezi	5	%17,85
İhtiyaç yok	4	%14,28
Sanatsal etkinlik alanları	2	%7,14
Dil eğitimi	1	%3,57
Belirtilmedi	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa, Surlariçi'nde en çok ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar sorularak Esnafın bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Eğitici kurumlar ile ilgili soruya alınan cevaplar, "Çocukların eğitim alabileceği kreş ve buna benzer eğitim yerleri", "halk eğitim merkezi", "herhangi bir kuruma gerek yok", "sanatsal etkinlik alanı", "dil eğitim merkezleri" ve herhangi bir cevapta bulunmamışlardır. Bu doğrultuda yüz yüze görüşmede elde edilen cevaplar,

E12 ve E13 üniversite kurulması yönünde cevaplar vererek hem ortamın kalabalık olacağını hem de çevre düzenin de artacağını dile getiren cevapları şu şekildedir. E12 "Üniversite kurulursa kalabalık artar" E13 "Üniversitenin çehreyi değiştireceğine inanıyorum".

E18 "Çocukların ve evdeki yaşayan hanımların yeterli düzeyde vakitlerini geçirecek, bir şeyler öğrenebilecekleri alanlar mevcut değildir. Bu yüzden buna yönelik bir kurum çok iyi olur" diyerek halk eğitim merkezleri kurulması yönünde cevap vermiştir.

Dernek üyesine göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar**Tablo 12.5** Dernek üyesine göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Yetişkinler için öğrenme merkezi	1	%100
Öğrenciler için etüt merkezi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesinden edinilen cevaplara göre bölge halkının en ihtiyaç duyduğu eğitici kurumlar yetişkinler için öğrenme merkezleri ve öğrenciler için etüt merkezleridir.

Okul yöneticisine göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar**Tablo 12.6** Okul yöneticisine göre en ihtiyaç duyulan eğitici kurumlar

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Halk eğitim ve öğrenme merkezi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi okul yöneticisine göre bölge halkının başlıca ihtiyaç duyduğu eğitici kurum halk eğitim ve öğrenme merkezleridir.

12. Altyapısal ve çevresel düzen

Katılımcılara, Surlariçi'nde alt yapısal ve çevre düzeni hakkında neler söylemek istedikleri sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlar göre altyapısal ve çevresel düzen

Tablo 13.1 Muhtarlar göre altyapısal ve çevresel düzen

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Yolların ve kaldırımların tadilatının yapılmadığı	5	%83,33
Bölgeye yatırım yapılmadığı	5	%83,33
Bölge halkının çevreye duyarlı olmadığı	3	%50
Çevre kirliliği	4	%66,67
Tarihi yerlerin bakımsız olduğu	5	%83,33
Yapılan tadilatların da eksik yapıldığı	5	%83,33
Bölgeye turistik açıdan da dikkat çekecek bir yapı, bir sembol gerekliliği	1	%16,67
Herhangi bir altyapı sorunu olmadığı	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 13.1'e göre muhtarların çoğu yolların ve kaldırımların tadilatının yapılmadığı, bölgeye yatırım yapılmadığı, tarihi yerlerin bakımsız olduğu, yapılan tadilatların da eksik yapıldığı şeklinde görüşler bildirmiştir. Öte yandan farklı bir görüş olarak katılımcılardan sadece bir muhtar herhangi bir altyapı sorunu olmadığı şeklinde görüş belirtmektedir. Ayrıca muhtarların bir kısmı, bölge halkının çevreye duyarlı olmadığı, çevre kirliliği olduğu konularında görüş belirtmektedir. Bunun yanında muhtarlardan bir tanesi, bölgeye turistik açıdan da dikkat çekecek bir yapı, bir sembol gerekliliği konusunda görüş bildirmektedir.

M6 "Tamirata yapılmayan yollar var. Yapılan yatırımlar, icraatlar hep yarımdır. Asfalt yenilemek yerine sadece çukurlar doldurulur. Temelli değişiklik yapan yok." şeklinde görüşleriyle yolların tamiratının düzgün şekilde yapılmadığını belirtmektedir.

M1 "Belediyeden şikâyetçiyiz. Bir çivi bile çakılmıyor." diyerek bölgeye yatırım yapılmadığından bahsetmektedir. Ayrıca M1 "Halk da bölgesine sahip çıkmıyor. Sokaktaki demirleri, malzemeleri alıp başka yerlerde kullanıyorlar ya da evlerine koyuyorlar." şeklinde açıklamasıyla bölge halkının çevreye duyarlı olmadığını ifade etmektedir. M3 de "Düzgün bir çevre olmamasından hem halk hem belediye sorumludur. Zarar veren halktır. Çevreyi kontrol eden bir memur olsa sorunların önüne geçilebilirdi." şeklinde görüşleriyle çevreye halkın zarar verdiği belirtmektedir.

M2 "Çevremiz pislikten geçilmiyor." şeklinde görüşleriyle çevre kirliliği hakkındaki fikirlerini anlatmaktadır.

M6 "Bölgeye turistik açıdan da dikkat çekecek bir yapı, bir sembol gerekliliği vardır. Tramvay yapılırsa faydalı olur. Bu bölgenin simgesi olabilir" şeklinde sözleriyle turist çekecek sembole ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedir.

M3 "Altyapı ve yolların durumu kötüdür. Etraf tehlikelidir. Terkedilmiş binalar insanların üzerine yıkılabilir." diyerek altyapıların ve yolların durumundan bahsetmektedir.

Öte yandan M2 diğer katılımcılardan farklı düşünerek "Benim bölgemde altyapı sorunu yoktur." şeklinde ifadesiyle alt yapı konusunda memnun olduğunu belirtiyor.

M3 "Elektrik hizmetlerinin alınmamasından çok rahatsızım. Bölgede büyük bir elektrik sorunu var." şeklinde sözleriyle bölgedeki ele kritik sıkıntısını bahsetmektedir.

M4 "Çevreyi düzenlemek için yollar yapılmalıdır. Çocukların park alanına ihtiyacı vardır. Çocukları oyalayacak bir şey olmadığından yırtıcı, kavgacı şekilde büyüyorlar. Altyapı sorunu da var. Belediye eski binaları ne yıkar ne tamir eder." diyerek çocukların güzel bir parka ihtiyaç duyduğunu belirtmektedir.

M5 "Surlariçi değerli bir bölge olarak görülüyor. Ama hiç yatırım yapılmıyor, tüm bunlar sözde kalıyor. Güney Lefkoşa'daki yatırımlar niye buraya yapılmıyor?" şeklinde sözleriyle bu bölgeye yatırımlar yapılması gerektiğini ifade etmektedir.

M5 de "Altyapı ve çevre düzeni hiç yoktur. Kaldırımlar sorunludur. Bakımsızlık, düzensizlik, aydınlatma sorunları vardır." şeklinde görüşleriyle altyapı ve çevre sorunlarından bahsetmektedir.

Gençlere göre altyapısal ve çevresel düzen

Tablo 13.2 Gençlere göre altyapısal ve çevresel düzen

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Yolların dar oluşu	1	%16,67
Çöp sıkıntısı	2	%25
Herhangi bir görüş bildirmedi	4	%66,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Bazı gençler, altyapısal ve çevresel düzeni hakkında görüş bildirirken , diğerleri görüş ifade etmemiştir. Katılımcılardan G1 çöplerin toplandığını fakat zaman zaman çöp kokusunun olduğunu ifade ederken, G2 "*Mahallelere göre temizlik değişiyor, bazı bölgelerde çöpler alınmıyor çünkü sokaklar dar ve kamyon giremiyor buralarda pislik içinde kalıyor.*" ifadesiyle Surlariçi'nin yapısı nedeniyle bazı sıkıntılar yaşadığını aktarmaktadır.

Ailelere göre altyapısal ve çevresel düzen

Tablo 13.3 Ailelere göre altyapısal ve çevresel düzen

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Yolların ve kaldırımların tadilatının yapılmadığı	1	%12,5
Çevre kirliliği (çöp sorunu)	3	%37,5
Bölge halkının çevreye duyarlı olmadığı	1	%12,5
Sokakların karanlığı	1	%12,5
Yolların tümsek ihtiyacı	1	%12,5
Evlerin tadilat ihtiyacı	1	%12,5
Bölgeye belediyenin temizlik amaçlı daha sık bulunması gerektiği	1	%12,5
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 13.3'te ailelere göre altyapısal ve çevresel düzen hakkında görüş bildiren katılımcılar;

A8 "yollar delik deşik" , A3 "*Çocuklar sürekli sokaklarda belediye tümsek koymalı*" ifadesiyle de daha güvenli bir ortam ihtiyacı duymaktadır.

A6 "*Çöpler her gün alınır ama her gün dolar, moloz parçaları atılır, iri eşyalar atılır. belediye aslında ceza kesmeli belki caydırıcı olur, ama insanlar burada duyarlı değiller.*" ifadesiyle hem çöp sorununa çözüm öneriyor hem de insanların çevreye karşı duyarsız olduğunu belirtiyor. A7 "*Evimizin önü pislik doluyor.*" ifadesiyle sokakların çok kirli olduğuna ve süpürülmediğine dikkat çekiyor. A2 "*Çöpler doluyor taşıyor ama genelde her gün alıyorlar.*" İfadesini aktarıyor. A4 ise sokakların karanlık olduğunu ve geceleyin lambaların yanmadığını aktardığı görülmektedir. A1 "*Biz vakıflara kira ödüyörüz evlerimiz*

eski yenilesinler.” ifadesiyle aslında bölgedeki bazı yapıların yenilenmeye ihtiyacı olduğunu aktarmaktadır. A5 ise “Belediye günde 2-3 sefer uğramalı ve caddeleri süpürmeli, Türkiye’de öyle... Burası tam bir çöplük”. ifadesiyle belediyeden daha çok hizmet beklentisi içinde olduğunu aktarmaktadır. Bir katılımcı ise görüş bildirmemiştir.

Esnafa göre altyapısal ve çevresel düzen

Tablo 13.4 Esnafa göre altyapısal ve çevresel düzen

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Yetersiz Hizmet	26	%92,85
Yeterli Hizmet	1	%3,57
Restorasyonların bitmesi	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Altyapısal ve çevresel düzen konusunda Esnafdan alınan cevaplar, çoğunluğun hem fikir olduğu yetersiz hizmet şeklindedir. “Yeterli hizmet” belirtenler ve “restorasyonların bitmesi” gerekliliği yönünde de cevaplar alınmıştır.

E1 “Restorasyonların bir an önce bitmesi gerekmektedir” diyerek restorasyonlar konusuna değinmektedir.

E11 “Altyapı yeterli değil ayrıca çevre düzeni de yok” şeklinde verdiği cevap ile yetersizliğe değinmiştir.

E12 “Surlariçi’nde alt yapı var mı?” diye soru yönelterek alt yapının eksikliğini soruya soru ile karşılık vererek belirtmektedir.

E13 “Altyapıdan memnun değiliz” diyerek altyapı sorununun olduğunu dile getirmiştir.

E14 "Altyapı çok zayıf ancak bazı sokaklarda asfalt dökümü yapılıyor" şeklinde söylemi ile yapılan iyileştirme çalışmalarının da boşa olduğunu, altyapıyı sağlamlaştırmak gerektiğini söylemektedir.

E23 "Her yer çok pis, belediye bu konuda yeterince hizmet sağlamıyor" şeklinde verdiği cevap yine çevre düzeninin ve temizliğinin yetersiz olduğu yönündedir.

Esnafın yetersizlik konusunda verdikleri cevaplar birbirine çok yakındır. Çevre düzeni ve altyapı konusu Esnafın genelinde ortak bir sorun olarak dile getirilmiştir.

Dernek üyesine göre altyapısal ve çevresel düzen

Tablo 13.5 Dernek üyesine göre altyapısal ve çevresel düzen

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölge halkının çevreye duyarlı olmayışı	1	%100
Çevre kirliliği	1	%100
Sokakların karanlık oluşu	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesi katılımcıdan edinilen cevaplara göre bölgedeki çevre kirliliği, sokakların karanlık oluşu ve bölge halkının çevreye duyarlı olmayışı altyapısal ve çevresel sorunlar oluşturmaktadır. Katılımcı "Burası çok denetimsiz. Evler, dükkanlar nasıl kullanılır, ne amaçla kullanılır, kaç kişi kalır bir yerde kimse bunları net olarak bilmiyor. Gece ışıklar yanmıyor etraf karanlık." şeklindeki sözleriyle bölgedeki altyapı eksikliklerine ve bölge halkının duyarsızlığına vurgu yapmaktadır.

Okul yöneticisine göre altyapısal ve çevresel düzen**Tablo 13.6** Okul yöneticisine göre altyapısal ve çevresel düzen

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çevre kirliliği	1	%100
Bölge halkının çevreye duyarlı olmayışı	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisi bölgedeki sorunların başında çevre kirliliği geldiğini ve bölge halkının çevreye duyarlı olmadığını ifade etmektedir.

13. Çocuklar için yapılabilecekler

Katılımcılara, çocuğunuz için imkânlarınızın üstünde yapabileceğiniz bir şey olsa ne yapardınız şeklinde sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre çocuklar için yapılabilecekler**Tablo 14.1** Muhtarlara göre çocuklar için yapılabilecekler

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çocukların okul çağına işe başlaması sorunu konusunda önlemler alınmalı	2	%33,33
Çalışan ailelerin çocukları için kreşler, faaliyetler açılmalı	1	%16,67
Çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bölge ilkokulu yaratılmalı	1	%16,67
Çocukları uyuşturucudan uzak tutacak denetimler ve etkinlikler yapılmalı	5	%83,33
Çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesini	1	%16,67

sorununa çözüm bulunmalı		
Çocukların oynayabileceği güvenli park ve oyun alanları inşa edilmeli	4	%66,67
Okul servisi ihtiyacı karşılanmalı	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 14.1'e göre muhtarların çoğunluğunun çocuklar için yapılabilecekler konusunda görüş birliğinde olmadığı görülebilir. Muhtarlardan bazıları çocukların okul çağında işe başlaması sorunu konusunda önlemler alınmalı şeklinde görüş bildirmiştir.

Ayrıca dikkat çekici bir şekilde muhtarların 5 tanesi, çocukları uyuşturucudan uzak tutacak denetimler ve etkinlikler yapılmalı şeklinde görüş birliğine sahiptir. Muhtarların çoğunluğu, çocukların oynayabileceği güvenli park ve oyun alanları inşa edilmeli şeklinde fikirler de sunmuştur. Muhtarlardan sadece bir tanesi, çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bölge ilkokulu yaratılmalı, çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesini sorununa çözüm bulunmalı, okul servisi ihtiyacı karşılanmalı şeklinde görüş belirtmektedir.

Ayrıca muhtarlardan bir tanesi, çalışan ailelerin çocukları için kreşler, faaliyetler açılmalı şeklinde görüşe sahiptir.

M3 "Oyun alanı, park çocuklar için gereklidir. Bir tane park vardı. O da bakımsızlıktan ve uyuşturucu içenlerin mekânı olduğundan kullanılamaz hale geldi." diyerek çocukların güvenli bir oyun alanına sahip olması gerektiğini şeklinde görüş bildirmiştir.

M5 "Ulaşım için okul servisleri çocukları almalıdır. Ücretsiz okul sonrası eğitim merkezlerine ihtiyaç vardır. Okulun eğitimi de yeterli değildir. Dershaneye verecek paramız da yoktur. Çocuklar için okul sonrası takviye, ders tekrarı yapılabilecek kurslar verilebilir." şeklinde açıklamasıyla okul servisi ve derslere takviye gerekmesi sorunlarından bahsetmektedir.

M2 "Çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesini sorununa çözüm istiyorum." diyerek çocuk yaşta evliliklerin önüne geçilmesi gerektiği görüşüne sahiptir.

Gençlere göre çocuklar için yapılabilecekler

Tablo 14.2 Gençlere göre çocuklar için yapılabilecekler

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çalışan ailelerin çocukları için kreşler, faaliyetler açılmalı, güvenli park ve oyun alanı yapılmalı	5	%83,33
Uyuşturucuya bulaşan gençler için çalışılmalı	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Gençlere göre çocuklar için yapılabilecekler arasında 5 katılımcı sürekli sokaklarda oyun oynayan ve dolaşan çocuklar için kreşler ve aktiviteler açılması gerektiğini belirtirken, çocukların oynayabileceği bir parkları bile olmadığını aktarmaktadırlar. G2 ise maddeye bulaşan çocuklar için bir şeyler yapılması gerektiğini savunmaktadırlar. Kendi ifadesiyle *"Okumadan çalışmadan öyle takılıyorlar ve maddeye bulaşıyorlar, onlar için bir şeyler yapılabilir."* ifadesi ile bölgedeki madde sorunu vurgu yapıyor.

Ailelere göre çocuklar için yapılabilecekler

Tablo 14.3 Ailelere göre çocuklar için yapılabilecekler

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Çocuklar için park	3	%50
Çocuklar için vakit geçirebilecekleri alanlar	2	%33,33
Çocukları maddeden uzak tutacak bir çaba gösterirdim	1	%16,67
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Ailelere göre çocuklar için yapılabilecekler konusunda görüş bildirenler, çocuklar için park, aktive merkezleri gibi çocuğun kaliteli zaman geçirebileceği yerlere ihtiyaç duyulduğunu yapılabilecekler arasında ifade etmektedirler. Çocuklarının madde kullandığını ifadeeden

anne A1 ise "Çocukları uyuşturucudan uzak tutacak bir çaba göstereyim." ifadesiyle çaresizliğini aktarmaktadır.

Esnafa göre çocuklar için yapılabilecekler

Tablo 14.4 Esnafa göre çocuklar için yapılabilecekler

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Belirtilmedi	6	%21,42
Rahat yaşam	5	%17,85
Çocuk yok	5	%17,85
Kaliteli Eğitim	3	%10,71
Yeterli	3	%10,71
Çocuklara özel alan	1	%3,57
Lisansüstü Eğitim imkânı	1	%3,57
Sportif faaliyet alanı	1	%3,57
Kültürel etkinlik	1	%3,57
Meslek öğretimi	1	%3,57
Yurt dışı eğitim	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa yöneltilen, "Çocuklarınız için imkânlarınızın üstünde yapabileceğiniz bir şey olsa ne yapardınız?" sorusu şu şekilde cevaplar bulmuştur. Elde edilen bulgulara göre, cevap belirtmemiş, "rahat yaşam sağlamak", "çocuk sahibi olmadığı", "kaliteli eğitim sağlamak", "var olanın yeterli olduğu", "çocuklara özel alan sağlanması", "lisansüstü eğitim imkanı sağlamak" "sportif faaliyet alanı", "kültürel etkinlikler", "meslek öğretimi" ve "yurt dışında eğitim imkanı" şeklinde cevaplar verilmiştir.

E10 "Kültürlerini öğrenebilecekleri, diğer kültürler ile de etkileşime girebilecekleri özel bir yer olmasını sağlayabilirim" diyerek çocuklarının kültürlerini öğrenmesi üzerinde durmaktadır.

E14 “Yurt dışında eğitim daha iyi bir eğitim almasını sağlayabilirim” şeklinde verdiği cevap ile yurt dışı eğitim konusunda yapabileceğini dile getirmiştir.

E17 ve E18’in verdikleri cevaplarda rahat yaşam noktası ön plana çıkmaktadır ve bu konuda her şeyi yapabilecekleri dile gelmektedir. Verdikleri cevaplar, E17 “Rahat yaşayabilmesi için her şeyi yaparım” ve E18 “Canımı veririm” şeklindedir.

Dernek üyesine göre çocuklar için yapılabilecekler

Tablo 14.5 Dernek üyesine göre çocuklar için yapabilecekler

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Etüt merkezi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesi katılımcıya göre çocuklar için öncelikle etüt merkezi yapılması gerektiği yukarıdaki tabloda görülmektedir. Katılımcının “Biz dernek olarak, belediye, polis ve vakıflar ile biraraya geldik. Derneğimizin ilk binası olan yeri etüt merkezine dönüştürmeye çalışıyoruz. Tabi ağır ilerliyor ama olacak bir projedir. Gönüllü öğretmenlerimizle yürüteceğimiz bir merkez olacak. Amacımız kritik durumda olan çocuklara ders vermektir.” şeklindeki sözleriyle çocuklar için etüt merkezi kurulmasına ne kadar emek verdikleri ortaya çıkmaktadır.

Okul yöneticisine göre çocuklar için yapılabilecekler

Tablo 14.6 Okul yöneticisine göre çocuklar için yapabilecekler

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Etüt merkezi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisinden alınan cevaplara göre çocuklar için yapılabilecek en önemli adım okul sonrasında kendilerini geliştirebilecekleri etüt merkezleridir. Katılımcı bu konudaki düşüncelerini "Okulu destekleyen bir şey şart. Ödevler yapılmaz, pekiştirme şart." sözleriyle desteklemektedir.

14. En çok rahatsızlık veren durumlar

Katılımcılara, Surlariçi'nde size en çok rahatsızlık veren durumlar sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre en çok rahatsızlık veren durumlar

Tablo 15.1 Muhtarlara göre en çok rahatsızlık veren durumlar

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Uyuşturucu madde satışı, bölgedeki fuhuş ve kumar sorunu, denetim eksikliği	6	%100
Üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenler	4	%66,67
Fazla vergi alınması	1	%16,67
Yatırım yapılmaması, yapılan yatırımların da tamamlanması, yetkililerin ilgisizliği	2	%33,33
İşinde uzman, kalifiye elaman eksikliği	1	%16,67
Halkın çevreye duyarlı olmaması	1	%16,67
Bölgeye göç eden kişilerin buradaki kültüre adapte olamaması	2	%33,33
Terkedilmiş hissi	2	%33,33
Çevre ilkokullarının bölge ilkokulu yerine tercih edilmesi, eğitim sorunları	1	%16,67
Bölgenin barlar sokağına dönmesi, bu durumun kültürümüze uymaması	1	%16,67
Çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesi	1	%16,67
Devlet ilkokullarının para istemesi	2	%33,33
Devlet kurumlarındaki torpil ve ayrımcılık	5	%83,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 15.1'e göre muhtarların hepsi uyuşturucu madde satışı, bölgedeki fuhuş ve kumar sorunu, denetim eksikliği konularından rahatsızlık duyduğunu belirtmektedir. Araştırmada en dikkat çeken rahatsızlık duyulan konu bu konudur. Ayrıca muhtarların çoğunluğu üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenler konularından rahatsızlık duyduğunu belirtmektedir. Muhtarlardan bazıları yatırım yapılmaması, yapılan yatırımların da tamamlanması, yetkililerin ilgisizliği, bölgeye göç eden kişilerin buradaki kültüre adapte olamaması, terkedilmiş hissi, devlet kurumlarındaki torpil ve ayrımcılık konularından şikâyetçidir.

Ayrıca muhtarların büyük bir kısmı, devlet ilkokullarının para istemesi konularından rahatsızlık duymaktadır. Öte yandan muhtarlardan sadece bir tanesi, halkın çevreye duyarlı olmaması, çevre ilkokullarının bölge ilkokulu yerine tercih edilmesi, eğitim sorunları, çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesi konularından rahatsızdır.

Ayrıca muhtarlardan bir tanesi fazla vergi alınması, işinde uzman, kalifiye elaman eksikliği, herkesin tanıdığı yoluyla işlerini halletmesi konularından şikâyetçidir.

M6 "Bu bölgede bonzai satışı, fuhuş, kumar gibi her türlü pislik dönüyor. Bu pis işler özellikle Çağlayan Parkı'nda yapılıyor. Kadınlar bu parkta fuhuş pazarlığı yapıyor. Uyuşturucu satıcıları hep buradadır. Öğrenciler kumarhanelerden çıkmıyor. Gündüz çalışanlar gece paralarını bu gibi işlerde yiyor." şeklinde açıklamasıyla bölgedeki suç olaylarından rahatsızlığını belirtmektedir.

M6 "Filipinli, Pakistanlı, Vietnamlı gibi üçüncü dünya ülkesinden gelen kişiler var. Bunlar kayıtsız göçmen. Yasadışı yollarla ülkelere. Kiradaki evlerde 15 kişi bir evde kalır. Mal sahibi ve devlet maddi olarak zor durumda bırakılır." diyerek göçmen sorunundan duyduğu rahatsızlığı belirtmektedir.

M6 "Bir işi olduğunda herkes artık tanıdığına gider, tanıdığına ara. Tanımadığına yetkililer yardım etmiyor." şeklinde ifadesiyle devlet kurumlarındaki torpil ve ayrımcılık konusunda düşüncelerini bildirmektedir.

M1 "Burası terkedildi. Artık kiraya verilebilir, ne de kullanılabilir." şeklinde açıklamasıyla terk edilmişlik hissinden rahatsız olduğunu ifade etmektedir.

M2 "En rahatsızlık veren nokta yetkililerin ilgisizliğidir." şeklinde ifadesiyle yetkililerin ilgisizliğinden bahsetmektedir.

M4 "Devlet okullarında bile para isteniyor. Veremeyen aileler var. Zor durumda kalıyorlar." diyerek devlet okullarının para istemesi konusundaki rahatsızlığını ifade etmektedir.

M4 "Uyuşturucu trafiği vardır. Gençler eğlenecek, oyalanacak bir şey bulamadığından bunlara başlıyor. 5 gencin bu maddelerden aldığını biliyorum." ve M1 "Bali içenler çocuklar var. Fuhuş da yapılıyor." şeklinde açıklamalarıyla bölgedeki suç sorunların rahatsız olduklarını ifade etmektedirler.

M5 "Dışarıdakilerin umurunda değiliz. Burayı siyasiler oy deposu olarak görüyorlar. Buradan bizi temsil eden kimse atanmadı. İstihdam, yatırım, altyapı konusunda memnun olan tek kişi yoktur." diyerek bölgeye yatırım yapılmamasından rahatsızlık duyduğunu belirtmektedir.

M2 "Surlariçi eğlence merkezi değil tarihi bir mekân olmalıdır. Eğlence merkezi olmasına bel bağlayamayız. Burada bir sürü bar var bunlar ekonomiye katkı yapıyor ama burası eski bir Kıbrıs yeri, tarihi mekân olmalıdır. Bu barlar kültürümüze aykırıdır. Eski eserler koruma konusunda sorun vardır." şeklinde açıklamasıyla bölgenin barlar sokağına dönmesinden ve bu durumun kültürümüze uymadığından bahsetmektedir.

Gençlere göre en çok rahatsızlık veren durumlar

Tablo 15.2 Gençlere en çok rahatsızlık veren durumlar

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Üçüncü dünya ülkelerinden gelen göçmenler ve çıkardıkları taşkınlıklar	6	%75
Göçmen ayrımı	2	%25
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 15.2'de gençlere en çok rahatsızlık veren durumlar bölgeye yerleşen üçüncü dünya ülkelerinden gelen göçmenlerin kendi aralarındaki taşkınlıkları bölgede gençlere rahatsızlık veren bir durum olduğu aktarılmaktadır. G6 ise "Türk, Kıbrıslı ayrımı yapılıyor, çok rahatsızlık duyuyorum." ifadesiyle bu ayrımı derinden hissettiğini aktarmıştır.

Ailelere göre en çok rahatsızlık veren durumlar**Tablo 15.3** Ailelere en çok rahatsızlık veren durumlar

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Uyuşturucu madde satışı ve denetim eksikliği , üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenler	4	%50
Çevre kirliliği	2	%25
Halkın çevreye duyarlı olmaması	2	%25
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 15.3'te ailelere en çok rahatsızlık veren durumlar konusunda görüş bildiren katılımcılar, aslında bölgedeki sorunları özetlemektedirler. Madde satışı, kayıtsız göçmenler, çevrede kirlilik yaratan çöpler, ve halkın çevreye olan duyarsızlığı tekrar öne çıkan rahatsız edici durumlar arasında aktarılmaktadır.

Esnafa göre en çok rahatsızlık veren durumlar**Tablo 15.4** Esnafa göre en çok rahatsızlık veren durumlar

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Yetersiz yol ve park alanları	8	%28,57
Asayiş olmaması	3	%10,71
Kurumların ilgisizliği	2	%7,14
Halkın ilgisizliği	2	%7,14
Belirtilmedi	2	%7,14
Marketlerin yol işgali	1	%3,57
Resmi dairelerin olmayışı	1	%3,57

Çocukların başıboş olması	1	%3,57
Projelerin hayata geçmemesi	1	%3,57
İnsanların kötü davranışları	1	%3,57
Çevrenin temiz olmaması	1	%3,57
Gürültü kirliliği	1	%3,57
Yabancı insanların fazla olması	1	%3,57
Her şey yolunda	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Esnafa yöneltilen, “Surlariçi’nde size en çok rahatsızlık veren durumlar nedir?” diye sorulmuş ve esnaftan alınan cevaplar şu şekilde olmuştur. Elde edilen cevaplar, “*yetersiz yol ve park alanları*” “*asayişin olmaması*”, “*kurumların ilgisizliği*”, “*halkın ilgisizliği*”, *cevap belirtmemiş*, “*marketlerin yol işgali*”, “*resmi dairelerin olmayışı*”, “*çocukların başıboş olması*”, “*projelerin hayata geçmemesi*”, “*insanların kötü davranışları*”, “*çevrenin temiz olmamasından*”, “*gürültü kirliliği*” ve yabancı insanların fazla olması durumundan rahatsız olduklarını belirtmişlerdir.

E5 “*Çevreden şikâyetçiyiz. Kontrolsüz yollarda içki içilmesi, trafik problemi yaşanması, bazı zamanlarda çıkan olaylar*” diyerek asayiş konusunda şikâyetlerini dile getirmektedir. Ayrıca trafik sorunu birçok esnaf tarafından da dile getirilen ortak bir istenmeyen durumdur.

E6 “*Saat 17.30 gibi Esnafın dükkânlarını kapatması, burada yaşayan halkın esnaftan alışveriş yapmaması*” durumu esnafın halktan ilgi beklediğini göstermektedir. Bu konuda E21’de aynı duruma parmak basmaktadır.

E20 “*Çevreyi temiz tutmuyorlar, insanlar bu konuda yeterince duyarlı değildir*” diyerek çevre temizliği vurgusuna değinmektedir.

E26 “*Çok düzenleme ister. Belediyenin inşaatlara daha etkili bir şekilde denetim yapması gerekmektedir. Kirlilik var, 6 aydır bekleyen çöp yığınları var*” diyerek birçok rahatsız eden duruma değinmektedir. Esas üzerinde durulan ise kurumların bölgede ilgisiz kalmasıdır.

Dernek üyesine göre en çok rahatsızlık veren durumlar**Tablo 15.5** Dernek üyesine göre en çok rahatsızlık veren durumlar

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Bölge halkının çevreye karşı duyarlı olmayışı	1	%100
Bölgenin suç merkezi olarak görülmesi	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesi tarafından edinilen cevaplara göre bölge ile ilgili en çok rahatsızlık veren durumlar bölgenin dışarıdakiler tarafından bir suç merkezi olarak görülmesi ve bölge halkının çevresine karşı duyarsız olmasıdır.

Okul yöneticisine göre en çok rahatsızlık veren durumlar**Tablo 15.6** Okul yöneticisine göre en çok rahatsızlık veren durumlar

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Ailelerin çocuklarına karşı ilgisiz oluşu	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Okul yöneticisi Surlarıçi bölgesi ile ilgili olarak en çok rahatsızlık veren durumun bölgedeki ailelerin çocuklarına karşı aşırı ilgisiz olmaları şeklinde ifade etmiştir.

15. En çok memnuniyet veren durumlar

Katılımcılara, Surlarıçi'nde size en çok memnuniyet veren durumlar sorularak katılımcıların bu konudaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Muhtarlara göre en çok memnuniyet veren durumlar

Tablo 16.1 Muhtarlara göre en çok memnuniyet veren durumlar

Temalar	Muhtarlar	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
İnsanların birbirine halen saygılı olması	3	%50
Lefkoşa bölgesindeki turistik mekânların ve sınır geçişlerinin merkezi olması	4	%66,67
Bölgede yaşamının farklı bir duygu olması	3	%50
Bölgede komşuluk ilişkilerin devam etmesi	3	%50
Hırsızlık olaylarının olmaması	1	%16,67
Son zamanlarda gençlerin bu bölgeyi ilgi çekici bulması, buraya taşınması	2	%33,33
Sosyal hizmetlerin yardımları	1	%16,67
Kültürel ve dini inançların bu bölgede güzel şekilde devam etmesi	2	%33,33
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 16.1'e göre muhtarlardan bazıları en çok memnuniyet veren durumlar olarak insanların birbirine halen saygılı olmasını, bölgede yaşamının farklı bir duygu olmasını, bölgede komşuluk ilişkilerin devam etmesini belirtmiştir.

Ayrıca muhtarların çoğunluğu, Lefkoşa bölgesindeki turistik mekânların ve sınır geçişlerinin merkezi olmasını memnuniyet verici bir durum olarak nitelendirmiştir. Bunun yanında muhtarların bir kısmı, insanların halen memnuniyet duygusuna sahip olması, hırsızlık olaylarının olmaması, son zamanlarda gençlerin bu bölgeyi ilgi çekici bulup buraya taşınması, sosyal hizmetlerin yardımları, kültürel ve dini inançların bu bölgede güzel şekilde devam etmesi konularından memnun olduğunu ifade etmiştir.

M6 "İnsanımızda yine de memnuniyet duygusu ve saygı var. Bu durum benim için memnuniyet verir." şeklinde ifadesiyle insanların halen saygılı olması konusunda memnuniyet duyduğunu belirtmektedir.

M2 "En güzeli gençliğin Surlariçi'ne geri dönmeye çalışmasıdır." diyerek son zamanlarda gençlerin bu bölgeyi ilgi çekici bulması durumundan memnuniyet duyduğunu ifade etmektedir.

M3 "Komşulardan ve çevremdeki kişilerden memnunuz." şeklinde ifadesiyle sosyal çevresindeki kişilerden ve komşuluk ilişkilerinden memnuniyet duyduğunu bildirmiştir.

M4 "En memnun olduğum şey insanlar birbirinden memnundur. Birbirine destekçidir. İnsanlar kültürel, dini inançlara devam eder. Komşuluk halen burada devam eden bir şeydir." diyerek insanların birbirine destek olması, kültürel etkinliklerin ve dini inançların devam etmesi, komşuluk ilişkileri konularının en çok memnun olduğu konular arasında olduğu belirtmektedir.

Gençlere göre en çok memnuniyet veren durumlar

Tablo 16.2 Gençlere göre en çok memnuniyet veren durumlar

Temalar	Gençler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Arkadaşlık ilişkilerinin her daim devam etmesi	6	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	6	%100

Tablo 17. 1'de gençlere göre en çok memnuniyet veren durum aslında tüm katılımcılarda ortaktır. Arkadaşlık ilişkilerini derinden önemsedikleri ve her daim bu ilişkinin devam etmesi onlara memnuniyet vermektedir. Katılımcı G2 "Arkadaşlık, dostluk ilişkileri devam ediyor. Burada kardeşlerimiz, abilerimiz hep yardımımıza koşuyor." şeklinde görüş bildirmiştir.

Ailelere göre en çok memnuniyet veren durumlar

Tablo 16.3 Ailelere göre en çok memnuniyet veren durumlar

Temalar	Aileler	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
İnsanların birbirileri ile olan iyi ilişkileri	8	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	8	%100

Tablo 16.3'te ailelere göre en çok memnuniyet veren durumlar, görüş bildirenler arasında bölgede birbirleri ile olan iyi komşuluk ilişkilerinden duydukları memnuniyettir.

Esnafa göre en çok memnuniyet veren durumlar

Tablo 16.4 Esnafa göre en çok memnuniyet veren durumlar

Temalar	Esnaf	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Belirtilmedi	6	%21,42
Sakin	6	%21,42
Tarihi olması	4	%14,28
Samimiyet	3	%10,71
Turistlerin gelmesi	2	%7,14
Yeni projeler	2	%7,14
Müşterilerin çok olması	1	%3,57
Yardımlaşma	1	%3,57
Alışkanlıklar	1	%3,57
Çarşıya olan yakınlık	1	%3,57
Rahatlık	1	%3,57
Görüş bildiren kişi sayısı	28	%100

Görüşme yapılan esnafa sorulan bir diğer soru “Surlariçi’nde size en çok memnuniyet veren durumlar nelerdir?”. Bu soruya alınan cevaplarda şu şekilde olmuştur. herhangi bir cevap belirtmemiş, sakin bir yaşam alanı olduğundan, tarihi olmasından, samimiyet duygusundan, turistlerin gelmesinden, yeni projelerden, müşterilerin çok olmasından, yardımlaşmalardan, alışkanlıklardan, çarşıya olan yakınlıktan ve rahat yaşamdan memnun olduklarını dile getirmişlerdir.

E3 “Asker ve öğrencilerin bu alanlarda olması memnuniyet vericidir” diyerek müşteri çokluğundan söz etmiştir.

E7 “Tarihi mekanların çok olması beni oldukça memnun eden bir durumdur” şeklinde söylemi tarihi mekanların verdiği memnuniyet duygusudur.

E16 “Bölge esnafı tarafından sevilirim, bu benim için memnuniyet veren bir durumdur” diyerek samimiyet duygusuna değinmektedir. E18’de “Komşularımın samimi olması” diyerek samimiyet vurgusuna değinmiştir.

E28 “Yeni proje söylentileri oluyor bölge için, bu bende heyecan yaratıyor ve bu durumdan memnunuz” diyerek yeni proje temasına değinmiştir.

Dernek üyesine göre en çok memnuniyet veren durumlar

Tablo 16.5 Dernek üyesine göre en çok memnuniyet veren durumlar

Temalar	Dernek üyesi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Lefkoşa’nın merkezi olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Dernek üyesi katılımcıdan alınan cevaba göre Surlariçi’nde en çok memnuniyet veren durum Lefkoşa’nın merkezinde yer almasıdır.

Okul yöneticisine göre en çok memnuniyet veren durumlar

Tablo 16.6 Okul yöneticisine göre en çok memnuniyet veren durumlar

Temalar	Okul yöneticisi	
	Tema ile ilgili görüş bildirenler	Yüzde
Kültürel, tarihi ve turistik bir bölge olması	1	%100
Görüş bildiren kişi sayısı	1	%100

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi okul yöneticisinden edinilen cevaba göre kültürel, tarihi ve turistik bir bölge olması Surlariçi için en çok memnuniyet veren durumdur.

Toplantı ve Görseller

Sonuçlar ve Genel Öneriler

Sonuçlar

1. Katılımcılardan bazılarının Surlariçi denildiğinde aklına gelen Surlariçi'nde büyümek ve yaşamak iken, diğer katılımcıların aklına daha çok tarihi mekânlar, fakir insanlar ve geçim derdi, Surlariçi'nde yaşamak gelmektedir. Surlariçi denildiğinde özellikle katılımcıların tarihi mekânları ve geçim derdi konusunu vurguladığı görülmektedir.
2. Katılımcılardan bazıları, bu bölgede yaşayanların ortak özellikleri konusunda çok benzer görüşlere sahiptir. Katılımcılara göre insanların ortak özellikleri: geçim derdi, üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenlerle beraber yaşamak, bölge insanının iyi niyetli kişiler olması, terkedilmişlik hissidir. Katılımcılardan bazıları, bölge insanın ortak özelliği olarak inşaat sektöründe çalıştıklarını belirtmezken, katılımcıların hepsi bu konunun üzerinde durmaktadır.

3. Katılımcılardan bazıları, bölgeye bağlayan en güçlü bağın Lefkoşa'nın merkezi olması, bölge insanının iyi niyetli olması, sosyal çevrenin, akrabaların, arkadaşların burada olması konularının olduğunu belirtmektedir. Ayrıca katılımcılar, bölgeye bağlayan en güçlü bağın turistik ve otantik bir bölge olması, sınırların olduğu ve Güney'e geçişlerin sağlandığı bir yer olması konularının olduğunu belirtmektedir.
4. Katılımcıların bir kısmı KKTC'de yaşam konusunda bu ülkede olmaktan memnuniyet duyduğunu, hayat pahalılığını, üretim sorunu olduğunu hakkında ifadelerde bulunmuştur. Öte yandan katılımcılardan bazıları bu ülkede yaşamın mecburiyetten kaynaklandığını belirtmiştir.
5. Katılımcıların büyük bir kısmı, göç etme konusunda Türkiye'deki şartların daha iyi olsa da bu bölgeyi bırakmak istemediklerini belirtmiştir. Bunun nedeni olarak ise ailelerini ve sosyal çevrelerini bırakmak istememelerini bildirmişlerdir. Ayrıca katılımcılardan bazıları hem kendisinin hem de çevresinin zaman zaman memlekete dönmeyi düşündüğünü belirtmiştir.
6. Katılımcılardan bazıları, yaşayanların ekonomik gücü hususunda ağır vergiler, kira, elektrik, su harcamaları nedeniyle ailelerin oldukça zorluk çekmesi, inşaat sektöründeki sıkıntılardan etkilenilmesi, çocukların okul çağında işe başlaması konularına vurgulamalar yapmaktadır. Katılımcılardan bazıları, tarihi eserler ve mekânlarının yeterince kullanılamamasın ekonomiyi olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Küçük bir kısım katılımcı kaçak göçmenlerin istihdamı engellemesi konusunda görüş bildirmiştir.
7. Katılımcıların bir kısmı, bölgedeki işletmelerde çalışan kişilerin inşaat sektöründe çalışanlar, çocuk işçiler olduğunu belirtmiştir. Katılımcılar bakkal, berber dışında esnafın kalmadığı konusunda görüş birliğindedir. İşletmelerde çalışanların genelde üçüncü dünya ülkesinden göçmen (Filipinli vs.) kişiler olduğu, çalışanların genelde sigortasız olduğu bazı katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Katılımcıların küçük bir kısmı işinde uzman, kalifiye elaman eksikliği, barlarda çalışan gençler olduğu konusunda görüş bildirmiştir.
8. Katılımcılardan bazıları, devlet hastanesinden memnun oldukları, sağlık hizmetleri konusunda problemler olmadığı, gençlerin madde bağımlılığı problemi olduğu, aile içerisinde sık yaşanan bir sağlık sorunu olmadığı şeklinde görüşler bildirmiştir. Ayrıca katılımcıların küçük bir kısmı, sağlık hizmetlerinden memnun olmadığı,

- ambulans hizmetinden memnun olmadığı, sağlık konularında eğitim eksikliği yaşandığı şeklinde görüş belirtmiştir.
9. Katılımcıların büyük bir kısmı, bölgenin güvenli bir bölge olmadığı, polislerin daha dikkatli olması ve denetimlerin sıklaşması gerektiği şeklinde görüş bildirmiştir. Uyuşturucu, fuhuş ve kumar suçları karşısında daha çok önlemler alınması gerektiği şeklinde tüm katılımcıların görüş belirtmesi oldukça dikkat çekicidir. Öte yandan katılımcıların bir kısmı bölgede hırsızlıklar olmadığı konusunda görüşler bildirmiştir.
10. Katılımcılardan bazıları, Surlariçi'nin ölü bir bölge olarak görüldüğü, gece güvenlik sorunları nedeniyle korkulan bir yer olmadığı şeklinde görüş belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların, bölge insanın dışarıdan hor görüldüğü şeklinde görüş bildirmesi dikkat çekicidir. Ayrıca katılımcılar, bölgenin fuhuş, kumar ve suç merkezi olarak görüldüğünü şeklinde görüş bildirmiştir. Bölgenin ziyaretçiler tarafından kültürel, tarihi, turistik açıdan değerli bir bölge olarak görüldüğünü belirten katılımcılar da vardır.
11. Katılımcıların bir kısmı, en güvendikleri kurum olarak Türkiye Cumhuriyeti Elçiliği ve Devlet Hastanesi kurumlarını belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların küçük bir kısmı, kurum olarak en fazla Sosyal Hizmetler Dairesi'ne güvendiğini bildirmektedir.
12. Katılımcılardan bazıları, çalışan ailelerin çocukları için kreşler, kurslar açılabilir, uyuşturucu ile mücadelede gençleri eğitecek, onları zararlı alışkanlıklardan uzak tutacak kurumlar, spor kuruluşları görev yapabilir şeklinde görüş bildirmektedir. Ayrıca bazı katılımcılar, çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bir bölge ilkokulu yaratılması, dersane ihtiyacının devlet tarafından karşılanacağı kurumlar açılması gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca katılımcıların küçük bir kısmı dini eğitimlerin çocuklara daha çok verilmesi gerektiği şeklinde görüş bildirmektedir.
13. Katılımcıların çoğu yolların ve kaldırımların tadilatının yapılmadığı, bölgeye yatırım yapılmadığı, tarihi yerlerin bakımsız olduğu, yapılan tadilatların da eksik yapıldığı şeklinde görüşler bildirmiştir. Öte yandan farklı bir görüş olarak bazı katılımcılar, bir altyapı sorunu olmadığı şeklinde görüş belirtmektedir. Ayrıca katılımcıların bir kısmı, bölge halkının çevreye duyarlı olmadığı, çevre kirliliği olduğu konularında görüş belirtmektedir. Bunun yanında katılımcılardan bazıları, katılımcılardan farklı olarak bölgeye turistik açıdan da dikkat çekecek bir yapı, bir sembol gerekliliği konusunda görüş bildirmektedir.

14. Katılımcıların çoğunluğunun çocuklar için yapılabilecekler konusunda görüş birliğinde olmadığı görülebilir. Katılımcılardan bazıları çocukların okul çağında işe başlaması sorunu konusunda önlemler alınmalı şeklinde görüş bildirmiştir. Ayrıca dikkat çekici bir şekilde katılımcıların çoğunluğu, çocukları uyuşturucudan uzak tutacak denetimler ve etkinlikler yapılmalı şeklinde görüş birliğine sahiptir. Katılımcıların çoğunluğu, çocukların oynayabileceği güvenli park ve oyun alanları inşa edilmeli şeklinde fikirler de sunmuştur. Katılımcılardan sadece bir tanesi, çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bölge ilkokulu yaratılmalı, çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesini sorununa çözüm bulunmalı, okul servisi ihtiyacı karşılanmalı şeklinde görüş belirtmektedir. Ayrıca katılımcılardan bazıları, diğer katılımcılardan farklı olarak çalışan ailelerin çocukları için kreşler, okulöncesi kurumları, eğitsel/kültürel faaliyetler açılmalı şeklinde görüşe sahiptir.
15. Katılımcılardan bazıları uyuşturucu madde satışı, bölgedeki fuhuş ve kumar sorunu, denetim eksikliği konularından rahatsızlık duyduğunu belirtmektedir. Araştırmada en dikkat çeken rahatsızlık duyulan konu bu suçlardan duyulan rahatsızlıktır. Ayrıca katılımcılardan bazıları, üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenler konularından rahatsızlık duyduğunu belirtmektedir. Katılımcılardan bazıları yatırım yapılmaması, yapılan yatırımların da tamamlanması, yetkililerin ilgisizliği, bölgeye göç eden kişilerin buradaki kültüre adapte olamaması, terkedilmiş hissi, devlet kurumlarındaki torpil ve ayrımcılık konularından şikâyetçidir. Ayrıca katılımcıların büyük bir kısmı, devlet ilkokullarının para istemesi konularından rahatsızlık duymaktadır. Öte yandan katılımcılardan küçük bir kısım, halkın çevreye duyarlı olmaması, çevre ilkokullarının bölge ilkokulu yerine tercih edilmesi, eğitim sorunları, çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesi konularından rahatsızdır. Ayrıca katılımcılardan bazıları, fazla vergi alınması, işinde uzman, kalifiye elaman eksikliği, herkesin tanıdığı yoluyla işlerini halletmesi konularından şikâyetçidir.
16. Katılımcılardan bazıları en çok memnuniyet veren durumlar olarak insanların birbirine halen saygılı olmasını, bölgede yaşamının farklı bir duygu olmasını, bölgede komşuluk ilişkilerin devam etmesini belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların çoğunluğu, Lefkoşa bölgesindeki turistik mekânların ve sınırların merkezi olmasını memnuniyet verici bir durum olarak nitelendirmiştir. Bunun yanında katılımcıların bir kısmı, insanların halen memnuniyet duygusuna sahip olması, hırsızlık olaylarının olmaması,

son zamanlarda gençlerin bu bölgeyi ilgi çekici bulup buraya taşınması, sosyal hizmetlerin yardımları, kültürel ve dini inançların bu bölgede güzel şekilde devam etmesi konularından memnun olduğunu ifade etmiştir.

Genel Öneriler

- Göç alımı ve verisi nedeniyle artık pek ortak özellikler kalmadığı belirtildiğinden bölge halkının kaynaşacağı, ortak değerler edineceği etkinlikler, festivaller yapılabilir. Bu festivaller turistlerin dikkatini de çekecek şekilde tasarlanabilir.
- Bölge halkının şikâyetçi olduğu hayat pahalılığı ve geçim derdi konularında devlet bu bölge halkına yönelik özel uygulamalar hazırlayabilir. Örneğin vergi indirimi, gıda yardımı gibi önlemler alınabilir.
- Tarihi eserler ve mekânlarının yeterince kullanılmadığını belirten katılımcılar ışığında bölgedeki tarihi ve kültürel mekânların bakımı yapıp turist çekici organizasyonlar yapılabilir.
- İşinde uzman, kalifiye elaman eksikliği çekildiğini söyleyen bölge halkına yardımcı olmak amacıyla bölgede bir meslek lisesi açılıp gençlerin burada çalışmaları, staj yapmaları da sağlanabilir.
- Çalışanların genelde sigortasız olduğu görüldüğünden yetkililer bu konuda düzenlemeler yapabilir.
- Gençlerin madde bağımlılığı problemi olduğu belirtildiğinden dolayı bu konuya yönelik eğitimler öğrencilere verilebilir, uyuşturucuya karşı savaş açan kampanyalar düzenlenebilir, uyuşturucu satışının önüne geçilecek yasalar ve denetlemeler yapılabilir. Gençler spor kulüplerine yönlendirilebilir.
- Bölgeye ambulans ulaşmasından dolayı şikâyet edilmesi sebebiyle bölgeye özel bir ambulans bekletilebilir ya da bölgeyi ambulans kullanan şoförlerin daha iyi öğrenmesi tatbikat ve eğitimler düzenlenebilir.
- Uyuşturucu, fuhuş ve kumar suçları karşısında daha çok önlemler alınması gerektiği bildirildiğinden bu suçlara yönelik caydırıcı cezalar verilebilir, belirli yerlere kameralar yerleştirilebilir, bölgeye özel bir polis ekibi görevlendirilebilir.

- Surlariçi'nin ölü bir bölge olarak görülmesi, var olan Esnafın işletmeleri gibi nedenlerde dolayı bölgeye yatırım yapacak iş merkezi açacak iş insanlarına kolaylıklar yapılabilir.
- Gece güvenlik sorunları nedeniyle korkulan bir yer olması nedeniyle geceleri bölgede görev yapılacak bekçi, polis ve güvenlik görevlisi gibi kişilerden yardım alınabilir.
- Var olan bölge ilkokulu yerine komşu bölgedeki Çağlayan İlkokulu veliler tarafından tercih edilmektedir. Bölgedeki ilkokulun neden tercih edilmediği araştırılabilir. Çevre ilkokulları yerine tercih edilecek bölge ilkokulu üzerine çalışabilir.
- Uyuşturucu ile mücadelede gençleri eğitecek, onları zararlı alışkanlıklardan uzak tutak kurumlar, sivil toplum kuruluşlarından destek alınabilir. Başta bu konu olmak üzere diğer sağlık konuları ile birlikte bölge halkına sağlık eğitimi verilebilir, sağlık yaşam alışkanlığını kazandıracak faaliyetler yapılabilir.
- Tam gün eğitim veya dersane ihtiyacının devlet tarafından karşılanacağı düzenlemeler yapılabilir. Öğleden sonraları derslere takviye veya sosyal-kültürel faaliyetlerin yapıldığı etkinlikler düzenlenebilir. Böylece akademik ve sosyal başarı artabilir. Kültürel olarak geleceğe daha güvenle bakılabilir. Araştırmada çocuklarla sadece annelerin ilgilendiği, babaların çocuklarla pek vakit geçirmedeği görülmüştür. Anne-babaların gelecek nesiller üzerindeki etkisini bilerek, eğitime anne babaları katacak şekilde düzenlemeler yapılabilir. Bu düzenlemeler anne- baba eğitimi olabileceği gibi anne-baba-çocuk üçgeninde organizasyonlar düzenlenerek aile katılımlı etkinlikleri şeklinde de düzenlenebilir.
- Yolların ve kaldırımların tadilatı yapılabilir.
- Bölge halkının çevreye daha duyarlı olmasını sağlayacak etkinlikler, özendirmeler, kampanyalar yapılabilir. Sosyal sorumluluk projeleri bölge için yararlı olabilir.
- Tarihi yerlerin bakımsız olduğu, ne tadilatının yapıldığı ne de yıkıldığı, eski binaların can ve mal kaybına sebep olabileceği belirtilmiştir. Eski binaların bakımı ve yenilenmesi yapılabilir. Binalar daha güvenli hale getirilebilir.
- Yapılan tadilatların da önemsemeden, eksik şekilde, sadece bugünü kurtarmaya yönelik yapıldığı, örneğin sadece asfalt yoldaki çukurların bazılarının kapandığı, tam onarım yapılmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle bölgenin altyapı durumunu denetleyecek, yapılan tadilatları o aşamada denetleyecek komisyonlar kurulabilir.

- Bölgeye turistik açıdan da dikkat çekecek bir yapı, bir sembol gerekliliği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Bu başka şehirlerde sıkça gördüğümüz tramvay, şehrin isminin yazılı olduğu bir alan, bölgeye kimlik kazandıracak mimari veya sanatsal bir yapı olabilir.
- Çocukların okul çağında işe başlaması sorunu konusunda önlemler alınabilir.
- Çalışan ailelerin çocukları için kreşler, faaliyetler, okul öncesi kurumları, sanatsal etkinlikler açılabilir.
- Uyuşturucu satışının okulların yakınında bile yapıldığı belirtildiğinde çocukları uyuşturucudan uzak tutacak denetimler ve etkinlikler yapılması önemli olabilir.
- Çocuk yaşta kişilerin imam nikâhı ile evlendirilmesini sorununa çözüm bulunabilir. Zorunlu eğitimi tamamlamayan çocuklar araştırıp okula geri döndürebilir.
- Çocukların oynayabileceği güvenli bir park ve oyun alanları inşa edilebilir.
- Okul servisi ihtiyacı karşılayabilmek için gerekli yatırımlar yapılabilir.
- Üçüncü dünya ülkelerinden gelen kayıtsız göçmenler için kontroller sıklaştırılabilir, çeşitli denetlemeler hane hane gezilerek yapılabilir.
- Devlet ilkokullarının ekonomik zorluklar nedeniyle okula yardım adında para istemesi, devlet okullarına yapılacak maddi yardımlarla engellenebilir.
- Devlet kurumlarındaki torpil ve ayrımcılık konusunda rahatsız olduğunu bölge halkı belirtmiştir. Bu nedenle daha şeffaf devlet daireleri oluşturulabilir, bölge temsilcileri ile yakın iletişime geçilerek herkesin sorununu anlatabileceği oturumlar düzenlenebilir.
- Katılımcıların ifadelerine bakılırsa, buraya hissettikleri aidiyet duygularının zayıf olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu bağların güçlendirilmesi için aileler ile toplumsal bütünleşme üzerine çalışılması gerektiği açıktır. Bu çalışma Surlariçi'ndeki sorunları çözmede büyük rol oynayabilir.
- Gençlerle yapılan görüşmeler sonucu gençlerin kaynaklara nasıl ulaşacakları konusunda genel bir yetersizlikleri olduğu saptanmıştır. Bu konuda destekleyen birimlere Surlariçi'nde ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırma Sonucunda Önerilen Kreş ve Eğitim Merkezine Yönelik Öneriler

Kreşte Olması Gerekenler

- Öğrenci sayısına uygun olarak 3, 4 ve 5 yaş çocukları için ayrı birer sınıf, toplamda 3 sınıf. Talep çoksa birden fazla sınıf da gerekebilir. Her sınıfın içinde veya yanında banyo ve tuvalet.
- Her sınıf içerisinde 10-12 öğrenci ve 1 öğretmen ideal rakamlardır.
- Çocukların oyun oynayacağı ve oyuncakların bulunacağı bir alan (bahçe veya iç avlu olabilir). Zeminin çocukların düşüp yaralanmamaları için özenle tasarlanması lazım.
- Çocukların uyuyup dinleneceği büyük bir uyku odası
- Mutfak
- Yönetici odası

İç Mekandaki Eşyalar

1. Masalar. Yuvarlak ve genişçe masalar. Hem aktivitelerin yapılacağı hem de yemek yenilebilecek masa olmalı. Çizilmez ve kırılmaz özellikte olması önemlidir.
2. Sandalyeler. Çocukların taşıyabileceği, ağır olmayan, kırılmayan (tercihen plastik) özellikte olmalıdır. Her çocuk için bir sandalye olmalı; ek olarak sınıf mevcudundan 4-5 fazla sandalye de olmalıdır.
3. Dolap: Her çocuğun eşyalarını koyabileceği, istediğinde kendinin açıp kapayabileceği boyuna uygun dolaplar olmalıdır.
4. Kitaplık. Sınıftaki kitapların yer alacağı, çok yüksek olmayan, çocuğun öğretmenin yardımı olmadan kitap alabileceği kitaplık olmalıdır.
5. Askılık.
6. Yazı tahtası ve pano
7. Ayakkabı dolabı
8. Galořluk, ayna, bank
9. Oyuncaklar (lego, yap-boz vs)
 - a. Ahřap kavram oyuncakları (mıknatıslı şekil kutusu, abaküs, az parçalı puzzle ve benzerleri)
 - b. Ahřap yapboz oyuncakları (araç seti, ahřap kule, mevsimler ve benzerleri)
 - c. Ahřap bloklar (renkli bloklar, desenli bloklar, resimli bloklar ve benzerleri)

- d. Kavram ve zeka oyunları (çiftlik yaşamı, tamirhane, eşleştirme, farkındalık ve benzerleri)

Dış Mekandaki Eşyalar

1. Kaydırak, salıncak, tahterevallı
2. Bahçe oyuncakları (top, pota vb)
3. Duvar oyuncakları
4. Bisiklet

Güvenlik

Bu yaşta çocuklar tehlikelere açık olduğu için okulda güvenlik önemleri tam alınmalıdır. Özellikle yangın ve depreme karşı okuldaki araç gereçler güvenli bir şekilde yerleştirilmeli ve çocuklar bu konuda eğitilmeli. Bunla birlikte oyuncak ve eğitici materyallerin güvenliğinden emin olunmalıdır. Acil durumlarda anaokulun işleyişi nasıl, güvenlik tatmin edici mi bunları da ailelerin değerlendirmesi gerekiyor.

Öğretmen

İyi bir anaokulunun en önemli kıstası öğretmendir. Okul öncesi dönemde öğretmenin önemi tartışılmaz. Okulun fiziki şartları ne kadar iyi olursa olsun, program ne kadar dikkatli hazırlanmış olursa olsun, çocuklarla bütün gün beraber olan, programı uygulayan öğretmendir. Çocukları gözleyip programı geliştirecek, çocuklara şefkatle yaklaşıp onların ihtiyaçlarını bir anne gibi karşılayacak kişi de yine öğretmendir. Kısacası okulun eğitim kalitesini belirleyen öğretmendir. Öğretmenin şefkatli, güler yüzlü ve sevgi dolu olması, işini severek yapması çok önemlidir. 0-6 yaş, çocukların gelişimi için kritik bir dönem ve çocukların bu dönemde gelişimlerini destekleyecek eğitilmiş ve tecrübeli öğretmene ihtiyaçları duyar. Öğretmen ne kadar eğitilmiş ve tecrübeli olursa çocukların gelişimini o kadar iyi destekleyebilir. Her sınıfta okulöncesi öğretmenliği veya çocuk gelişimi (4 yıllık) mezunu bir öğretmen olmalıdır. Esas öğretmene yardımcı olacak bir başka öğretmene de ihtiyaç vardır. 2 yıllık yüksek okul veya meslek lisesi mezunu kişiler yardımcı öğretmen olabilirler.

Eğitim Programının Kalitesi

Kültürel ve Bireysel Farklılıklar: Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan çeşitli eğitim modelleri vardır. Bu eğitim modelleri farklı kültürlerden geldikleri için bizim kültürümüzde uygulandığında problemler ortaya çıkabiliyor. Ayrıca her eğitim modeli artılara ve eksilere sahiptir. Tek bir eğitim modeli yerine her eğitim modelinin kültürümüzle ve eğitim felsefemizle uyumlu yönlerini alarak kendi kültürümüze uygun hale getirmek gerekiyor. Eğitim programı çocukların bireysel farklılıklarına cevap verecek şekilde düzenlenmeli. Bazı çocuklar görerek, bazıları dokunarak, bazıları ise duyarak öğreniyor.

Branş Dersleri: Erken çocukluk yılları gelecekteki akademik başarının temellerinin atıldığı dönemdir. Okul öncesi dönemde amaç bilgiyi (sayıları, renkleri, harfleri) öğretmek değil, bilgiyi öğrenebilmesi için gerekli becerileri kazandırmaktır. Bu becerileri kazandırmak yerine bilgiyi öğreteyim diye çocuğu sıkmak, çocukluğunu doya doya yaşamasına engel olmak çok yanlıştır. Çok fazla branş dersleri ve yoğun program okulöncesi çocuğu için çok ağır olabiliyor ve çocuğun gelişimi olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle daha az branş dersleri olan okullar tercih edilmeli.

Ölçme, Değerlendirme ve Geliştirme: Anaokulunun ölçme değerlendirme sistemi olmalıdır. Sürekli bireysel ve grup gözlemleri, öğretmenin notları incelenerek, çocukların gelişimlerine bakılarak program değerlendirilmelidir. Programın eksik yönleri geliştirilmelidir. Çocuklar büyüdükçe, sınıfa yeni çocuk geldikçe grup dinamiği değişeceğinden programın etkili olabilmesi için programda değişiklikler yapılması şarttır. Ayrıca bu ölçme değerlendirme bireysel yapılmalı. Bir çocuğun gelişimini başka bir çocuğun gelişimiyle karşılaştırmak doğru olmaz. Her çocuk için bir klasör tutulmalı ve oraya çocuğun yıl içinde yaptığı faaliyetler, gözlem formları konmalı. Çocuğun gelişimi, yaptığı bu faaliyetlerle ve gözlem formlarına bakarak kendi gelişimi ve ilerlemesine göre değerlendirilmelidir. Yapılan bu değerlendirmelere göre program tekrar değiştirilmeli ve geliştirilmelidir.

Pedagog/PDR Uzmanı/Özel Eğitim Uzmanı/ Psikolog

Okulda gerek programın hazırlanması gerekse uygulanması sürecinde bu başlık altında yazılan uzmanlardan gönüllü veya profesyonel olarak destek alınması çok önemlidir.

Okul-Aile İşbirliği

Anaokulunda çocukların aileleriyle sıkı iletişim içinde olmak, ailelerden çocukların gelişimleriyle ve evde neler yaptığı ile ilgili bilgi almak, okuldaki gözlemleri ailelerle paylaşarak önerilerde bulunmak çocuğun gelişimini destekler. Aile ve okul işbirliğini artırıcı etkinliklerin yapılması son derece önemlidir.

Kreş Maliyetleri (En çok 100 çocuğa göre)

1. Müdür odası (4000-10000 TL arası)
2. Bir sınıf tam donanımlı (7000-20000 TL arası)
3. Uyku odası (2000-5000 TL arası)
4. Bahçe alanı (5000-30000 TL)
5. Tuvalet-banyo (3000-5000TL)
6. Mutfak (15000-30000 TL)
7. Diğer eşyalar (perde vs) (5000 TL)

Minimum 42000 TL Maksimum 154000 TL civarında (Kaynak:
<http://kresacmak.com/anaokulu-ve-kres-maliyetleri/>)

İzinler-Maaş

Okulun MEB onayı ile açılması

Çalışanların sağlık kontrolleri, çalışma izinleri, maaş ve sigortaları

Kreşe çocukların ulaşımı (aileler tarafından mı yoksa kreş tarafından mı sağlanacak)

Aile, Çocuk ve Gençlik Eğitim Merkezi

Surlar içinde ekonomik, sosyal ve kültürel yapının zenginleştirilmesi yanı sıra mevcut ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayacak nitelikli insan kaynağı yetiştirmek amacıyla sektörle işbirliği içerisinde eğitim programları yürütmek merkezin temel amacıdır.

Hem toplumun hem de bölge halkının ihtiyaçlarını saptayarak çözüm üretmek amacıyla eğitim programları, seminerler gerçekleştirmek bu amaçla üniversiteler, sivil toplum örgütleri, özel sektörden kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak merkezin öncelikleri arasındadır.

Merkez kapsamında, çocuk, engelli, kadın ve aile eğitim programları; esnaf ve girişimcilik programlarına yer verilecektir. Merkez kapsamında mesleki, eğitsel ve sosyal, kültürel faaliyetlerin yer alması hedeflenmektedir.

Çocuk

- Okulöncesi eğitim
- Psikoloji ve gelişim seminer, uygulamaları
- Sanat eğitimi
- Teknoloji eğitimi
- Kariyer ve meslek seçimi

Engelli

- Kariyer ve meslek eğitimi
- Sanat eğitimi

Kadın

- Sanat eğitimi
- Girişimcilik ve meslek edinme
- Sağlık ve yaşam
- Aile eğitimi

Esnaf ve Girişimcilik

- Aile ve toplum
- Girişimcilik ve meslek
- Sağlık ve yaşam

Not: Düzenli olarak açılması gereken kurslar ve etkinlikler halkın talebine bir form aracılığı ile sorulmalıdır.

AMAÇ

Eğitim merkezi, çocuk, anne ve babayı hedef alan bir dönüşüm merkezi olarak tasarlanmıştır. Aileyi bütüncül bir yaklaşımla ele alarak, merkez her bir aile bireyine yönelik olarak tasarlanmıştır. Çocuklar eğitici, teknolojik, zihin geliştirici bilgilerle donanırken anneler ise

kendilerine yönelik kurslar, seminerlerle kendilerini geliştirme fırsatı bulacaklardır. Babalar ise özellikle çocuklarıyla olan ilişkilerini geliştirmek adına merkezde destek programlarına dahil edileceklerdir. Ayrıca anne ve babaların da birlikte veya ortak yararlanabilecekleri programlar da merkezde yer alacaktır.

Çocuklar için tasarlanan gelişime yönelik eğitimler ve ihtiyacın gerçekleşmesi için gerekli olacak ekipman:

	Oda Sayısı	Kullanacaklar	Ekipman	Çalışacak Eleman
Spor Aktivite Odası	1	3-16 yaş	Cam duvar, klima, çeşitli toplar,	Spor ve beden eğitimi öğretmeni
Resim Sanat Odası	1	3-16 yaş	Resim materyalleri	Resim öğretmeni
Bilim Odası/ Kùltür Tarih Odası	1	4-12 yaş	Kil, hayvan figürleri, pano, yap bozlar, stickerler, Harita, pano, kabartmalar,	Sınıf öğretmeni
Sinema Odası/Sinema Odası	1	Çocuklar anne ve babalar	TV, Projeksiyon, hoparlör	Sınıf öğretmeni
Kütüphane	1	Çocuklar anne ve babalar	Kitaplar,Raflar	Tüm elemanlar
Teknoloji Odası	1	Anneler ve Çocuklar	Bilgisayar veya Tabletler,	Bilgisayar öğretmeni
Aile Danışma Odası	1	Anne ve babalar	Masa, sandalye,	Aile danışmanı veya sosyal hizmet uzmanı

				veya psikolog veya Rehberlik veya psikolojik danışman
Dil odası	1	Anne ve Çocuklar	Dil öğrenme materyalleri CD ler vs..	İngilizce öğretmeni
Bahçe	1	Doğa köşesi/futbol sahası/	Bitki yetiştirme, futbol, basketbol potası ve topları	Spor ve beden eğitimi öğretmeni

Eğitim Merkezinde babalar için tasarlanan eğitimler “Baba Destek Programı” adı altında ifade edilmektedir.

Çocukların gelişiminde önemli bir rolü olan babaların çocuklarına katkı sağlamalarını etkileyecek belli bir sürece dağılan destek programı Seminer salonu kullanılarak gerçekleştirilebilecektir. Baba erkek çocuk, baba kız çocuk ilişkilerini geliştirme, babanın çocuk gelişimindeki önemi bu eğitimde vurgulanacaktır. Aile sevgisini ve ilgisini tam alan çocukların olumsuz durumlara yönelme riskleri düşüktür. Daha tatminkar ve hayattan doyum alan ve özgüvenli çocuklar arasında yer almaktadırlar. Ayrıca babaların çocuklarla ilişkisinin güçlenmesi annenin aile içerisindeki üstlendiği görevleride hafifletmektedir.

Eğitim Merkezinde anneler için tasarlanan eğitimler aşağıdaki gibi çeşitlenmektedir:

- Çocuklarla Oynanacak Oyunlar(Amaç anne çocuk iletişimini güçlendirmek)
- Çocuk Yetiştirmede Yöntemler
- Engelli Çocuğa Sahip Ailelerde Baş Etme Becerisini Geliştirme
- Okuma Yazma Kursu
- Çalışma Hakkı
- Şiddet
- Koruyucu Sağlık

- Çocuk Bakımı
- İnsan Hakları
- Okula Giden Çocuğa Destek
- İlk Yardım
- Aile İçi İletişim
- Ergen Çocuğa Anne Desteği
- Özbakım
- Yaşlı bakımı
- Çocuk beslenmesi
- Kadın Sağlığı
- Hamilelik süreci ve Hamile Beslenmesi
- Tv Medya kullanımı
- Güvenli İnternet Kullanımı
- Ve İhtiyaç görülen diğer kurslar açılabilir.

Merkez Yönetim Kurulu

Prof. Dr. Zehra ALTINAY

Başkan

Prof. Dr. Fahriye ALTINAY

Prof. Dr. Gökmen DAĞLI

Doç. Dr. Umut KOLDAS

Doç. Dr. Şerife GÜNDÜZ

Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ

Yrd. Doç. Dr. Yağmur ÇERKEZ

Araştırma ve Proje Koordinatörü

Yrd. Doç. Dr. Behçet ÖZNACAR

Kurumlararası İşbirliği Koordinatörü

Uz. Gülsün BAŞARI

Uz. Menil ÇELEBİ

Sosyal İşler ve Etkinlik Koordinatörü

Araştırmaya katkı koyan Araştırmacılar

Menil Çelebi

Zehra Altınay

Fahriye Altınay

Ahmet Savaşan

Ali Efdal Özkul

Umut Koldaş

Gökmen Dağlı

Behçet Öznacar

Ahmet Güneyli

Hüseyin Baykan

Ömer Olgun

Ergen Gürbüz

Mehmet Ali Özdilekler

Aslıhan Güvenç

Kaynakça

- Corbin, J. ve Strauss, A. (2015). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*, Sage Publications. Los Angeles, LA.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Traditions*, Sage. Thousand Oaks, CA.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

www.neu.edu.tr
ISBN: 978-605-9415-25-5

**“Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
Beşinci Maddesinin İkinci Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir”**